

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra histórie

Pavol Hric

Legionári jednoty ČsOL v Šternberku na Morave a ich činnosť za Veľkej vojny

Bakalárska práca

Olomouc 2021

Vedúci seminárnej práce: PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D.

Prehlásenie

Prehlasujem, že ja, Pavol Hric, som vypracoval svoju prácu *Legionári jednoty ČsOL v Šternberku a ich činnosť za Veľkej vojny* samostatne a na základe citovaných prameňov a literatúry.

Pavol Hric

Obsah

Úvod	5
1. Dokumenty	8
1.1. Legionárska karta	8
1.2. Demobilizačný záznam	9
1.3. Výstroj	10
1.4. Členská prihláška	10
2. ČsOL v Šternberku	11
3. Talianski legionári	11
3.1. Sociologické porovnanie legionárov v Taliansku	14
3.2. Pôsobenie v rakúskom vojsku a zajatie	15
3.3. Pôsobenie legionárov v československej legii	17
3.4. Vybraný legionár - Vojtěch Nykl	19
3.5. Vybraný legionár - Bohuslav Šebelík	20
4. Ruskí legionári	21
4.1. Sociologické porovnanie	25
4.2. Pôsobenie v rakúskom vojsku a zajatie	26
4.3. Začiatok pôsobenia v československom vojsku	28
4.5. Vybraný legionár - Jan Boháček	32
4.6. Vybraný legionár - Alois Chytil	33
5. Francúzsky a anglický legionár	35
5.1. Sociologické porovnanie	36
5.2. Pôsobenie v rakúskom vojsku a zajatie	36
5.3. Pôsobenie legionárov u spojeneckých vojsk	37
Záver	38
Použitá literatúra a zdroje	39
Prílohy	40

Úvod

Vo svojej bakalárskej práci sa budem venovať legionárom Československej obce legionárskej (ďalej len ČsOL) v Šternberku na Morave a ich činnosti za prvej svetovej vojny. Táto Československá obec legionárska bol spolok vytvorený po prvej svetovej vojne a združoval legionárov, ktorí sa pravidelne stretávali a ich činnosť fungovala až do ich zákazu počas komunistického režimu v Československu. Táto práca sa však bude venovať iba primárne činnosti legionárov za prvej svetovej vojny. Je treba pripomenúť, že práca nezahŕňa legionárov narodených v Šternberku, ba dokonca nikto zo 62 legionárov, ktorých v tejto práci rozoberám sa priamo v Šternberku nenarodil, ide teda len o pomenovanie spolku.

Moja práca je jednoducho rozdelená na päť častí. V prvej časti uvediem typy archívnych dokumentov, s ktorými som sa počas svojej práce stretával, v druhej uvediem Jednotu ČsOL v Šternberku ako takú, v tretej budem analyzovať legionárov pôsobiacich v Taliansku, v štvrtej časti legionárov v Rusku a v piatej časti len dvoch legionárov, ktorí za Veľkej vojny pôsobili inde, konkrétne vo Francúzsku a Anglicku.

Cieľom tejto práce bude spracovať primárne zdroje o legionároch Jednoty ČsOL v Šternberku a zdokumentovať pôsobnosť legionárov v zahraničných légiách a ich neskoršie zaradenie v novovzniknutom Československu. Budem skúmať spoločné kľúčové atribúty pre členov légií, ich pôsobnosť v légiách a porovnávať sociologické dáta. Celú problematiku sa budem snažiť čo najviac sprehľadniť pomocou vytvorených výstupných tabuľkových prehľadov, ktoré poskytnem v prílohách. Spracujem vybrané typy dokumentov z legionárskych poslužných spisov a legionárskych kariet a vytvorím charakteristické popisy o evidovaných legionároch. Následne sa budem krátko zaoberať návratom legionárov do Československa, ich zaradenie do novovzniknutého štátu a pôsobnosťou ČsOL v Šternberku.

Otázka, ktorú si táto práca kladie je, že aký bol pomer určitých sociologických a vojenských atribútov jednotlivých legionárov a aká bola ich služba v československých légiách počas prvej svetovej vojny.

Nakoľko nie je možné venovať každému legionárovi zvlášť pozornosť pre jeho individuálnu činnosť počas prvej svetovej vojny, vyššie spomenuté časti budú obsahovať zopár podrobnejších analýz dvoch vybraných legionárov z každej skupiny. Cieľom tejto analýzy bude priblížiť život a pôsobnosť legionárov na konkrétnych príkladoch.

Vo svojej práci budem využívať viacero metód historického výskumu. Metódu priamu využijem pri sprostredkovaní dokumentov z fondu Legionárskeho poslužního spisu, ktorý sa nachádza vo Vojenskom ústrednom archíve v Prahe. Následne na priblíženie historického kontextu v daných regiónoch, kde sa legionári nachádzali, ktoré uvádzam v úvodoch kapitol o skupinách legionárov využijem monografie a nepriamu metódu. Samozrejme, pri skúmaní vyše šiestich desiatok legionárov využijem aj metódu štatistickú na porovnanie osobných údajov legionárov, ich najvyššie dosiahnutých hodností, miest a dátumu zajatia, nástupu do légie či celkového počtu uznaných rokov v službe. Okrem komparatívnej metódy využijem aj metódu sondy a biografickú metódu, pri analýze vybraných legionárov v jednotlivých častiach práce.

Zoznam legionárov z ČsOL v Šternberku som čerpal od monografie Zdenka Opluštila *Šternbersko: Vlastivědná čítanka*. Zoznam legionárov, ktorými sa moja práca zaoberá je totožný so zoznamom z monografie, a teda nasledovný: Tomáš Baran (nar. 1894), Josef Bareš (nar. 1886), Jan Bartoněk (nar. 1895), Jan Boháček (nar. 1891), František Čtvrtlík (nar. 1884), Kleofáš Čtvrtlík (nar. 1889), František Dobeš (nar. 1890), Josef Dokoupil (nar. 1890), Jan Drnovský (nar. 1890), Karel Groman (nar. 1893), Antonín Háďel (nar. 1893), Antonín Herzán (nar. 1890), František Hlavinec (nar. 1891),

Rudolf Holík (nar. 1897), František Chudý (nar. 1895), Alois Chytil (nar. 1895), Jan Jahn (nar. 1890), Jan Janků (nar. 1895), Alois Jašek (nar. 1895), František Jašek (nar. 1894), Bartoloměj Ježek (nar. 1896), Josef Juránek (nar. 1896), Ignác Kinc (nar. 1893), Karel Kluska (nar. 1888), Viktor Koláček (nar. 1897), František Konečný (nar. 1895), František Koňářík (nar. 1895), Antonín Košťanský (nar. 1890), Josef Kristek (nar. 1895), Ferdinand Kropáč (nar. 1890), Josef Kršek (nar. 1898), Leopold Kunc (nar. 1887), Jan Kvapil (nar. 1896), Josef Kvapil (nar. 1895), Antonín Laitoch (nar. 1897), Cyril Mička (nar. 1895), František Morav (nar. 1895), Jindřich Moudrý (nar. 1897), Vojtěch Nykl (nar. 1897), Ferdinand Očenášek (nar. 1897), František Ondráček (1898), František Opletal (nar. 1895), Jaroslav Opletal (nar. 1884), Jaroslav Pegáč (nar. 1897), Josef Perdula (nar. 1872), Jan Piša (nar. 1896), Petr Ptáček (nar. 1895), Josef Režňák (nar. 1890), Josef Ryška (nar. 1898), Jan Ryznar (nar. 1896), Václav Seidler (nar. 1894), Vladimír Sládek (nar. 1898), Josef Smékal (nar. 1891), František Snášel (nar. 1896), Metoděj Suchánek (nar. 1896), Bohuslav Šebelík (nar. 1887), Josef Šípula (nar. 1897), Václav Šklíba (nar. 1897), Alois Švábeník (nar. 1896), Antonín Valenta (nar. 1889), Josef Vavroušek (nar. 1896), František Žváček (nar. 1889).¹

Legionárov z tohto zoznamu som neskôr vyhľadal v internetovej databáze Vojenského ústredného archívu v Prahe a následne požiadal o vydanie spisov na bádanie. Taktiež som čerpal zo Štátneho okresného archívu v Olomouci o samotnej jednote ČsOL v Šternberku. Zozbierané materiály som neskôr spracoval do štruktúrovanej a prehľadnej podoby. Keďže pre zachovanie štruktúry v jadre práce nespomeniem všetky informácie, ktoré som v archívoch získal, v prílohách ponúkam

---

¹ Niektoré dátumy narodenia, ktoré som uviedol nie sú totožné s dátumami, ktoré sa nachádzajú v monografii od Zdenka Opluštila. Moje zmeny v dátumoch rokov narodenia budem odôvodňovať v poznámkach pod čiarou v jadre práce.

výstupné tabuľky, ktoré som spracoval na základe údajov v spisoch, ktoré ponúkajú detailnejšie informácie o jednotlivých legionároch.

1. Dokumenty

Vo Vojenskom historickom archíve v Prahe som sa stretával s rôznymi typmi dokumentov a pre ucelený obraz tejto práce sa pokúsim aspoň niektoré z nich priblížiť. Konkrétne uvediem dokumenty legionárskych kariet, demobilizačných záznamov, záznamov o výstroji a prihlášky do jednoty ČsOL v Šternberku.

1.1. Legionárska karta

Legionárske karty sa nenachádzajú priamo v zbierke legionárskych poslužných spisov, ale majú vlastný archívny fond.² Je to prehľadný historický prameň, v ktorom sa nachádza väčšina základných informácií o legionárovi. Prázdny formulár sa pýta na to, či je legionár Čech alebo Slovák, na priezvisko a meno legionára, vierovyznanie, meno otca, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, domovskú obec, politický okres, adresu príbuzných, číslo pluku v rakúskej armáde a hodnosť, ktorú v ňom mal, zamestnanie, vzdelanie, politickú príslušnosť, prípadne príslušnosť ku organizácii Sokol, či je slobodný, ženatý, vdovec a koľko má detí, kde a kedy bol zajatý, miesto posledného pobytu v zajatí, zaradenie do československého vojska, dátum a miesto zajatia, číslo pluku a roty v československom vojsku a hodnosť a vlastnoručný podpis.³ Taktiež sa tu uvádza číslo legionára a priestor na poznámky na druhej strane legionárskej karty.⁴

Na zadnej strane karty sa zvyčajne nachádza dátum a miesto demobilizácie legionára, a taktiež povýšenia či vyznamenania, ktoré daný legionár počas služby získal spolu s počtom uznaných rokov v službe.⁵ Okrem vyššie spomenutých informácií sa na

---

² Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка osobních karet legionářů, karta Aloisa Chytila.

³ Tamtiež.

⁴ Tamtiež.

⁵ Tamtiež.

legionárskej karte často nachádza informácia o transporte legionára do vlasti, či dovolenkách počas služby.⁶

1.2. Demobilizačný záznam

Demobilizačné záznamy legionárov sa nachádzajú priamo v legionárskych poslužných spisoch legionárov a prázdny formulár sa v prvej sekcii o všeobecných údajoch pýta na tieto informácie: do ktorej légie legionár patril, súčasná vojenská hodnosť, pluk, či oddiel, v ktorom legionár pôsobil, príslušná domovská obec, dátum, od kedy je v légiách, či je ženatý alebo slobodný, meno a priezvisko legionára, deň a rok narodenia, príslušný politický okres, či obdržal v légiách nejaké vyznamenanie, civilné zamestnanie, či požívajú rodinní príslušníci legionára nejaké vyživovacie príspevky a ktorou vyživovacou komisiou boli priznaní a presná adresa legionára po prepustení.⁷

Druhá sekcia demobilizačného záznamu sa pýta na údaje o vojenskom pomere v bývalej rakúsko-uhorskej armáde, a to presnejšie na: kedy bol legionár odvedený a kedy bol uznaný za schopného u domobraneckej komisie, kedy a kde nastúpil vo vojne na službu, ktorému pluku, oddielu, ústavu bol po nastúpení do vojenskej služby vo vojne pridelený, do ktorého pluku, oddielu patril, keď sa dostal do zajatia alebo než opustil rakúsko-uhorskú armádu a akú mal vtedy hodnosť.⁸

Tretia sekcia obsahuje priestor na poznámky a miesto na podpisy pre legionára a veliteľa roty ako potvrdenie, že uvedené údaje v demobilizačnom zázname sú správne.⁹

---

⁶ Tamtiež.

⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbírka Legionářských poslužných spisů, spis Františka Jaška.

⁸ Tamtiež.

⁹ Tamtiež.

V štvrtej sekcii demobilizačného záznamu sa nachádza informácia, ktorým okresným veliteľstvám bola odoslaná informácia o demobilizácii legionára, a taktiež sa tu nachádza pečiatka odosielacieho veliteľstva.¹⁰

Dokument demobilizačného záznamu mi pri práci pomáhal najmä pri upresnení činnosti legionára v rakúsko-uhorskej armáde.

1.3. Výstroj

V záznamoch niektorých legionárov sa nachádzajú aj podrobné informácie o poskytovaní oblečenia, jedálenských pomôcok a výzbroje. Najpresnejšie uvedené informácie o výstroji legionárov majú v záznamoch talianski legionári ČsOL Šternberk. Pre ilustráciu uvádzam z taliančiny preložený záznam o výstroji legionára Josefa Bareša: „jedny spodky, jedna vreckovka, jeden zimný plášť, jedna plus jedna kravata, jedna plus jedna obuv, jedny topánky, jeden látkový kabát, jedny látkové nohavice.“¹¹

1.4. Členská prihláška

V členskej prihláške do Československých obcí legionárskych po druhej svetovej vojne sa nachádza aj osobné prehlásenie v tomto znení: „*Prohlašuji, že jsem se za celou dobu nesvobody choval(a) tak, jak se sluší na řádného příslušníka Československé republiky, že jsem nebyl(a) udavačem ani kolaborantem.*

To prohlašuji na svou čest a svědomí a stvrzuji svým vlastnoručním podpisem.“¹²

Členské prihlášky nepodávali len samotní legionári, ale aj ich rodinní príslušníci.

---

¹⁰ Tamtiež.

¹¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša.

¹² Státní okresní archiv Olomouc, značka Š 6-53, fond Svaz protifašistických bojovníků - okresní výbor Šternberk, karton 1, členská prihláška Františky Niklovej.

2. ČsOL v Šternberku

Z týchto 62 legionárov ČsOL jednoty Šternberk pôsobilo v Rusku 46 legionárov (74,2%), v Taliansku 14 (22,6%) a zvyšní dvaja legionári (3,2%) pôsobili na iných frontoch počas prvej svetovej vojny.¹³ V porovnaní s celkovým zastúpením československých legionárov na frontoch je percentuálny rozdiel pomerov mierny. Keďže sa odhaduje, že celkovo v československých légiách pôsobilo okolo 100 000 legionárov, z toho približne 70 000 v Rusku (70%), okolo 20 000 v Taliansku (20%) a vo Francúzsku zhruba 10 000 legionárov (10%), môžeme konštatovať, že legionári v ČsOL Šternberk mierne viac pôsobili v Rusku a v Taliansku v porovnaní s celkovým priemerom a výrazne menej ich bolo na iných frontoch.¹⁴

Ďalšie sociologické a vojenské porovnania budem uvádzať v kontexte jednotlivých legionárskych skupín.

3. Talianski legionári

Situácia legionárov v Taliansku bola dlho komplikovaná. Počas vojny boli Česi a Slováci Talianmi považovaní za spojencov Centrálnych mocností, a preto v Taliansku nebola najprv veľká vôľa o vytvorenie československých légií. Bolo to aj pre geopolitické dôvody, pretože Taliani zúčastnením sa vo vojne chceli získať iba určité územia a nie masívny rozpad Rakúsko-Uhorska, čo by podpora československých légií logicky implikovala.¹⁵ Pre Talianov bolo ťažké pochopiť zložitú národnostnú zloženie

---

¹³ Vyplýva to z dát z internetovej databázy VÚA Praha: <http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase>.

¹⁴ BUJEIRO, R. - BULLOCK, D.: *The Czech Legion. 1914 – 1920*. Bloomsbury Publishing. Londýn 2012. s. 5.

¹⁵ DZIAK, R.: *The Czechoslovak Legions in World War I*. Army of the Czech Republic. Quantico 2012. s. 10 – 11.

Rakúsko-Uhorska. Pokusy Čechov a Slovákov o samostatnosť vnímali Taliani ako keby sa od Talianska chcela odtrhnúť Sicília.¹⁶ Avšak úsilie československého hnutia za slobodu a otázka československá nebola otázkou samostatnosti nejakého kraja, ale bola to otázka národnostná.

Pochopenie Talianov by najprv ešte získalo to, keby dezertujúci Česi a Slováci prebiehali na druhú stranu fronty len preto, aby sa vyhli vojne, no to, že im títo vojaci začali tvrdiť, že prebehli práve preto, aby mohli bojovať proti Rakúsko-Uhorsku bolo pre Talianov nepochopiteľné až provokujúce.¹⁷ Až neskôr pre masívne dezertovanie v prospech Dohody talianski velitelia začínali chápať, že nemá zmysel ku všetkým odídencom z rakúsko-uhorskej armády zaobchádzať rovnako.¹⁸

Priaznivosť Talianov voči československým vojakom sa prejavovala tak, že najprv dostávali väčšie slobody v zajateckých táboroch a to na úrovni vojakov z priateľských štátov. Od roku 1916 viac ako 10 000 Čechov a Slovákov sa nachádzalo v talianskych vojenských táboroch, čo vytvorilo dobrý predpoklad na vytvorenie dobrovoľníckeho zboru, ktorí slúžili talianskej armáde ako vyzvedači a až dňa 21. apríla 1918 bolo povolené samostatné československé vojsko a vznikajú samostatné československé pluky.¹⁹ Stávalo sa aj, že dezertujúci českí a slovenskí dobrovoľníci neprichádzali s prázdnyimi rukami a niesli cenné informácie o plánovaných operáciách

---

¹⁶ HANZAL, V.: *S výzvedčiky od švýcarských ledovců až po moře Adriatické*. Praha 1938. s. 21.

¹⁷ PICHlíK, K., KLÍPA, B., ZABLOUDILOVÁ, J.: *Českoslovenští legionáři (1914 – 1920)*. Mladá fronta, Praha 1996. s. 163.

¹⁸ *Tamtiež*. s. 165.

¹⁹ *Tamtiež*. s. 162 — 169.

rakúsko-uhorskej armády.²⁰ Týmto prebehlikom hrozil z rakúskej strany vojenský súd a následná poprava.²¹

Pre vznik samostatnej československej légie v Taliansku sa do veľkej miery podujal Milan Rastislav Štefánik, ktorý viedol politické rokovania a svoj úspech dosiahol aj vďaka svojej charizme. Pluky na talianskom fronte sa začali číslovať od 31. pluku, a to v nadväznosti na už vzniknuté pluky v Rusku a Francúzsku. Veliteľom československého vojska sa stal generál Andrea Graziani, ktorý vytvoril 6. divíziu z nedočkavých československých dobrovoľníkov a u legionárov si vyslúžil uznanie.²² Taktiež aj talianski velitelia, medzi nimi aj generál Sani obdivovali odvahu a výsledky československých legionárov.²³ Tieto úspechy pramenili aj z odlišných taktík a zvykov v boji. Legionári v Taliansku prispeli najmä svojou výzvednou službou, a taktiež v bojoch na rieke Piave v júni 1918 a v bojoch o Doss Alto v septembri 1918.

Po vyhlásení Československej republiky v Prahe dňa 28. októbra 1918 sa československí legionári začali zhromažďovať okolo Padovy. Neskôr dočasná vláda v Prahe dala príkaz na návrat vojakov do vlasti a dňa 15. decembra 1918 prišiel legionárov do Padovy navštíviť taliansky kráľ Viktor Emanuel III. spolu s Masarykom, ktorý pri tejto príležitosti taktiež pricestoval do Talianska.²⁴

Legionári po týchto udalostiach začali byť transportovaní z Talianska vlakmi do vlasti, kde ich čakali ďalšie boje o hranice novovzniknutého štátu. Celkovo sa jednalo o 75 vlakových súprav a 3 000 vozov a celá talianska časť legionárov bola presunutá na

---

²⁰ BECHERELLI, A.: *Volunteers against Austria-Hungary: The Czechoslovak Legion in Italy (1918)*. In:

https://www.academia.edu/27596664/Volunteers_against_Austria_Hungary_The_Czechoslovak_Legion_in_Italy_1918. [cit. 21. 6. 2021].

²¹ FUČÍK, J.: *Piava 1918*. Havran. Praha 2001. s. 157.

²² HANZAL, V.: *c. d.* s. 62.

²³ BECHERELLI, A.: *c. d.* [cit. 21. 6. 2021].

²⁴ *Tamtiež.* [cit. 21. 6. 2021].

územie Československa do konca roka 1918.²⁵ Ešte v januári 1919 sa bojov s Poľskom o Tešínsko zúčastnil 35. strelecký pluk.²⁶ V čase príchodu legionárov na Slovensko bola už veľká časť územia Slovenska obsadená dobrovoľníckymi zbormi a prvé boje, ktorých sa talianski legionári na Slovensku zúčastnili boli boje o Košice a Prešov.²⁷ Legionárske pluky ďalej pokračovali v bojoch o južné Slovensko a rozdelili si front na západný úsek demarkačnej línie, ktorý siahal od Devína po Pincinú pri Lučenci (tento úsek patril 33., 34., a 39. pluku) a východný úsek, ktorý siahal od Pincinej až po rieku Uh (tento úsek mali na starosti 31., 32. a 35. pluk).²⁸

Táto kapitola bude spracovávať 14 legionárov jednoty ČsOL Šternberk, ktorí pôsobili na talianskej fronte, konkrétne to sú: Josef Bareš (nar. 1886), Rudolf Holík (nar. 1897), František Jašek (nar. 1894), Viktor Koláček (nar. 1897), Josef Kršek (nar. 1899), Vojtěch Nykl (nar. 1897), František Ondráček (nar. 1898), Josef Perdula (nar. 1872), Josef Ryška (nar. 1898), Jan Ryznar (nar. 1896), Vladimír Sládek (nar. 1898), Bohuslav Šebelík (nar. 1887), Václav Šklíba (nar. 1897), Alois Švábeník (nar. 1896).

3.1. Sociologické porovnanie legionárov v Taliansku

Vzorka talianskych legionárov je celkom mladá. Až desať zo 14 legionárov sa narodili po roku 1895, teda ku koncu roku 1918 z týchto desiatich nikto nedosiahol vek 23 rokov.²⁹ Jeden legionár sa narodil medzi rokmi 1890 a 1895, ďalší dvaja medzi rokmi 1880 a 1890 a posledný člen legionárov v Taliansku sa narodil v decembri 1872. V porovnaní s najmladším členom tejto vzorky narodeného v januári 1899 tvorí táto vzorka vekové rozpätie 26 rokov.

---

²⁵ KUTHAN, J. P.: *V těžkých dobách. Boje na Slovensku 1918 – 1919*. Corona. Praha 2010. s. 17.

²⁶ *Tamtiež*. s. 17.

²⁷ *Tamtiež*. s. 31.

²⁸ *Tamtiež*. s. 35.

²⁹ Vyplýva to z dát z internetovej databázy VÚA Praha:
<http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase>.

Ako už bolo spomenuté vyššie, nikto z celej vzorky legionárov ČsOL v Šternberku sa nikto v Šternberku v skutočnosti nenarodil. Pravdou ale je, že väčšina talianskych legionárov zo spolku boli narodení na území Moravy, počtom desiat. ³⁰ Traja legionári sa narodili na území Čiech a jeden legionár sa narodil na území dnešného Maďarska. ³¹

V legionárskych poslužných spisoch sa u polovice legionárov (siedmych) uvádza, že boli pred alebo po vojne zamestnaním roľníkmi u štyroch robotníkmi a u piatich remeselníkmi v rôznych odvetviach (obuvník, krajčír, stolár, truhlár či cukrár). ³² Vzorka tejto legionárskej obce je celkom typická, keďže talianski legionári boli predstaviteľmi českého vidieka zo strednej a nižšej strednej triedy. ³³

3.2. Pôsobenie v rakúskom vojsku a zajatie

Keďže vzorka talianskych legionárov je celkom mladá, väčšina pôsobila v rakúskom vojsku iba krátko, a to až od roku 1915. Záznamy z fondov ukazujú, že až traja zo štyroch legionárov narodených pred rokom 1895 dokonca pôsobili v rakúskej armáde ešte pred prvou svetovou vojnou. ³⁴ Dáta o pôsobení v konkrétnych plukoch v

---

³⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Rudolfa Holíka, spis Františka Jaška, spis Viktora Koláčka, spis Vojtěcha Nykla, spis Františka Ondráčka, spis Josefa Perdulu, spis Josefa Ryšku, spis Jana Ryznara, spis Vladimíra Sládeka, spis Aloisa Švábeníka.

³¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša, spis Josefa Krška, spis Bohuslava Šebelíka, spis Václava Šklíbu.

³² Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša, spis Rudolfa Holíka, spis Františka Jaška, spis Viktora Koláčka, spis Josefa Krška, spis Vojtěcha Nykla, spis Františka Ondráčka, spis Josefa Perdulu, spis Josefa Ryšku, spis Jana Ryznara, spis Vladimíra Sládeka, spis Bohuslava Šebelíka, spis Václava Šklíbu, spis Aloisa Švábeníka.

³³ MICHL, J.: *Legionáři a Československo*. Nakladatelství Naše vojsko, Praha 2009. s. 20.

³⁴ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša, spis Josefa Perdulu, spis Bohuslava Šebelíka.

rakúskom vojsku u niektorých legionárov chýbajú, no minimálne štyria legionári pôsobili ešte pred zajatím v treťom pešom pluku rakúskej armády.³⁵ Josef Bareš, jeden z neskorších legionárov bol do novembra 1915 členom 28. pešieho pluku, ktorý je známy incidentom, proti ktorému nemal odvahu veliteľ zakročiť zo dňa 23. septembra 1914, kedy vojaci nastupujúci do vagónov smerujúcich na haličské bojisko spievali panslovanské hymny a pokriky.³⁶

Československí legionári neskôr začali prebiehať na stranu Dohody. Početne najviac ich prebehlo počas roku 1917.³⁷ Zaujímavosťou je, že dva páry legionárov boli zajatí talianskou armádou v rovnaký dátum a na rovnakom mieste. Jedná sa o legionárov Josefa Ryšku a Aloisa Švábeníka, ktorí boli zajatí 20. augusta 1917 v Selo a o tri dni neskôr, teda dňa 23. augusta 1917 boli zajatí Josef Perdula a František Jašek na Monte Cucco.³⁸ Na týchto dvoch miestach bolo zajatých až sedem zo štrnástich legionárov. Ďalšie miesta zajatia boli Hermada, Piava, Monte Tomba, Doberdò del Lago a St. Michele v Padule.³⁹

---

³⁵ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Rudolfa Holíka, spis Viktora Koláčka, spis Aloisa Švábeníka.

³⁶ PICHLÍK, K., KLÍPA, B., ZABLOUDILOVÁ, J.: *Českoslovenští legionáři (1914-1920)*. Mladá fronta, Praha 1996. s. 13 – 14.

³⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Rudolfa Holíka, spis Františka Jaška, spis Viktora Koláčka, spis Josefa Krška, spis Vojtěcha Nykla, spis Josefa Perdulu, spis Josefa Ryšku, spis Bohuslava Šebelíka, spis Aloisa Švábeníka.

³⁸ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Františka Jaška, spis Josefa Perdulu, spis Josefa Ryšku, spis Aloisa Švábeníka.

³⁹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša, spis Josefa Krška, spis Františka Ondráčka, spis Jana Ryznara, spis Vladimíra Sládeka, spis Bohuslava Šebelíka, spis Václava Šklíbu.

Títo vojaci boli neskôr presúvaní do vojenských koncentračných táborov ako napríklad do tábora vo Fossane, Cassine, Demonte, Padule, Santa Maria Capua Vetere či Sulmone.⁴⁰

3.3. Pôsobenie legionárov v československej legii

Dňa 21. apríla 1918 bola talianskou vládou oficiálne povolená organizácia československých légii.⁴¹ V rovnaký mesiac bolo oficiálne zaradených do československého vojska až desať legionárov z budúcej ČsOL Šternberk.⁴² U väčšiny spisov jednotlivých legionárov nechýba ani dokument o slávnostnom zložení sľubu k službe v československej armáde, ktorý obsahuje české aj talianske znenie sľubu: „*Já nížepsaný [doplnené meno] zavazuji se slavnostně, že sloužiti budu čestně a věrně jako voják československého národního vojska Československému Národu zastoupenému nyní Československou Národní Radou a slibuji, že čestně a věrně plniti budu všechny povinnosti, jež plynou z tohoto závazku, jmenovitě, že bezpodmínečně budu poslušen všech rozkazů svých vojenských velitelů.*”⁴³

Československí zajatci boli presúvaní z táborov z celého pevninského Talianska naspäť na sever, kde neskôr boli posielaní do vojnového pásma. Už vtedy boli zaradení do jednotlivých plukov. Všetci štrnásť legionári pôsobili v siedmich rôznych plukoch: v

---

⁴⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Josefa Bareša, spis Rudolfa Holíka, spis Vojtěcha Nykla, spis Josefa Ryšku, spis Jana Ryznara, spis Vladimíra Sládeka, spis Václava Šklíbu.

⁴¹ ŠEDIVÝ, I.: *Za Československou republiku. 1914 – 1918*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1993. s. 30.

⁴² Vyplývá to z dát z internetovej databázy VÚA Praha: <http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase>.

⁴³ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Rudolfa Holíka.

31., 32. a zdravotníckom pluku po jednom legionárovi, 33. pluku pôsobili dvaja a v 34., 35. a 39. pluku po troch legionároch.⁴⁴

Napriek tomu, že celkovo padlých talianskych legionárov je pomerne málo,⁴⁵ zo vzorky legionárov ČsOL Šternberk je evidovaných až sedem ranených legionárov (Josef Bareš, Viktor Koláček, Vojtěch Nykl, Josef Ryška, Jan Ryznar, Bohuslav Šebelík, Václav Šklíba). Ranení legionári neskôr získavali väčší počet rokov v službe. Rozsah uznaných rokov v službe, ktorý sa uvádza v demobilizačných záznamoch legionárov sa pohybuje v rozmedzí troch až siedmich rokov.⁴⁶ Dátumy demobilizácie sa pohybujú taktiež v rozmedzí troch rokov, najskoršia demobilizácia je evidovaná v auguste roku 1919 a najneskôr demobilizovaný legionár bol v marci roku 1921.⁴⁷

Až deväť zo štrnástich legionárov odišlo z vojny s najvyššou dosiahnutou hodnosťou pešiak, ďalší získali hodnosti slobodník, desiatnik, čatár, šikovateľ a rotmajster.⁴⁸ Legionári si taktiež získali rôzne vojenské vyznamenania, najčastejšie sa jednalo o taliansku medailu *fattiche di guerra*, československú revolučnú medailu, či taliansky vojenský kríž (*croce di guerra*).⁴⁹

---

⁴⁴ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša, spis Rudolfa Holíka, spis Františka Jaška, spis Viktora Koláčka, spis Josefa Krška, spis Vojtěcha Nykla, spis Františka Ondráčka, spis Josefa Perdulu, spis Josefa Ryšku, spis Jana Ryznara, spis Vladimíra Sládeka, spis Bohuslava Šebelíka, spis Václava Šklíbu, spis Aloisa Švábeníka.

⁴⁵ MICHL, J.: c. d. s. 20.

⁴⁶ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša, spis Rudolfa Holíka, spis Františka Jaška, spis Viktora Koláčka, spis Josefa Krška, spis Vojtěcha Nykla, spis Františka Ondráčka, spis Josefa Perdulu, spis Josefa Ryšku, spis Jana Ryznara, spis Vladimíra Sládeka, spis Bohuslava Šebelíka, spis Václava Šklíbu, spis Aloisa Švábeníka.

⁴⁷ Tamtiež.

⁴⁸ Tamtiež.

⁴⁹ Tamtiež.

3.4. Vybraný legionár - Vojtěch Nykl

Legionár Vojtěch Nykl patří ku mladším legionárom talianskej skupiny ČsOL Šternberk. Narodil sa v júni 1897 v Štarnove, okres Šternberk, kde bol roľníkom. V máji roku 1915 (čiže vo svojich nedovíšených osemnástich rokoch) bol odvedený do služby v rakúskej armáde a v októbri toho istého roku nastúpil do 13. streleckého pluku v Olomouci, neskôr bol presunutý do 31. zemebraneckého pluku. V rakúskej armáde pôsobil spolu 19 mesiacov až do jeho zajatia dňa 17. mája 1917 v Monte Cucco. Odtiaľ bol v júni presunutý do zajateckého tábora v Cassine v južnom Laziu a tam zostal až do marca roku 1918 kedy bol presunutý do tábora v Padule, v Kampánii. Tu už boli zhromažďovaní ďalší Česi a Slováci, ktorí boli zaraďovaní do plukov.⁵⁰

Dňa 17. apríla 1918 Nykl zložil sľub a neskôr bol priradený ku ôsmej guľometnej rote 34. pluku od 6. práporu už vtedy v hodnosti slobodníka. V júni bol odvedený spolu s plukom do vojnového pásma. Po definitívnom ukončení vojny v novembri ešte získal povýšenie na hodnosť desiatnika a ešte v decembri 1918 sa navrátil do vlasti transportom č. 24. Jeho vojenská činnosť však ešte neskončila a zúčastnil sa bojov o hranice nového Československa. V apríli 1919 bol znovu povýšený na hodnosť čatára.⁵¹

Aj keď v legionárskom poslužnom spise nie je nikde explicitne napísané, na ktorom úseku frontu v Československu bojoval, dá sa predpokladať, že sa zúčastnil v bojoch s Maďarmi na západnom Slovensku, keďže v apríli 1920 bol odoslaný do nemocnice v Trnave, na západnom Slovensku, keď bol ranený do pravej nohy.⁵² V decembri 1920 bol demobilizovaný a v apríli 1921 v Prahe mu Kancelária československých légií potvrdila doklad legionára, kde mu bolo uznaných päť rokov a

---

⁵⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Vojtěcha Nykla.

⁵¹ Tamtiež.

⁵² Tamtiež.

deväť mesiacov v službe. Získal vyznamenania talianskeho vojenského kríža, čs. vojenský kríž s armádnou a divíznou pechotou, taliansku medailu *fattiche di guerra* a čs. revolučnú medailu. Na konci svojej vojenskej služby dosiahol hodnosť rotmajstra, čo Vojtěcha Nykla činí najvyššie vyznamenaným legionárom z talianskej skupiny z ČsOL Šternberk.⁵³

Po vojne napriek svojej vysokej hodnosti v armáde nepokračoval vo vojsku a vrátil sa na Moravu, kde pracoval ako robotník v továrni na tabak v Šternberku. V legionárskom poslužnom spise Vojtěcha Nykla sa nachádzajú podrobné popisy výstroja v talianskom jazyku, ktorý mu bol pridelený ešte v zajateckom tábore v Padule. Taktiež sa tu nachádza žiadosť legionára o vyplatenie talianskej poistky, ktorá mu podľa dokladu v spise bola udelená v roku 1930 v hodnote 500 lír.⁵⁴

Po vojne si založil v Šternberku rodinu s manželkou Františkou a mal syna Vlastimila.⁵⁵

3.5. Vybraný legionár - Bohuslav Šebelík

Ďalším zaujímavým legionárom je Bohuslav Šebelík. Narodil sa v roku 1887 v Českých Budějoviciach, čo znamená, že patril k starším legionárom spolku. Vyštudoval gymnázium a pred vojnou býval v Třeboni, kde trinásť rokov pôsobil ako účtovný poddôstojník v rakúskej armáde. Počas vojny bol zajatý v auguste 1917 v Hermade a v apríli 1918 bol zaradený do československých légii ku 9.rote 33. pluku.⁵⁶

V júni 1918 bol poslaný do vojnového pásma a v novembri (teda už po ukončení vojny) bol preradený ku veliteľskej jazde 32. pluku. V apríli nasledujúceho roku bol

---

⁵³ Tamtiež.

⁵⁴ Tamtiež.

⁵⁵ Státní okresní archiv Olomouc, fond 6-53, karton 1, členské přihlášky Františky Nyklovej a Vlastimila Nykla.

⁵⁶ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Bohuslava Šebelíka.

povýšený na nadstrážmajstra a v máji odišiel k veliteľstvu skupinovej jazdy od prvého švadrónu. Po vojne naďalej pôsobil v armáde a zúčastnil sa bojov v Rumunsku.⁵⁷

O legionárovi Šebelíkovi sa uvádza, že bol ranený do ľavého bedrového kĺbu spôsobeného granátom, aj keď v spise nie je uvedené, či to bolo počas jeho služby ešte v Taliansku, alebo až v Rumunsku. Za svoju legionársku činnosť získal taliansky vojenský kríž a v hodnosti ako šikovateľ bol demobilizovaný v decembri 1919. Celkový počet uznaných rokov sa mu ráta šesť rokov a deväť mesiacov.⁵⁸

V legionárskej karte Bohuslava Šebelíka sa pri zvláštnych schopnostiach uvádzalo, že vie plávať, jazdiť na koni či bicyklovať.⁵⁹ Po vojne žil v Smíchove, bol ženatý a mal dcéru Ľudmilu. Z roku 1925 sa v jeho zázname uvádza, že bol zaslaný do Veliteľského vojenského liečebného ústavu v Šternberku pre pľúcne choroby.⁶⁰

4. Ruskí legionári

Z hľadiska pomerne rýchleho vytvorenia samostatnej československej armádnej jednotky bola situácia v Rusku pomerne priaznivá. V Rusku sa nachádzalo totiž ešte pred vojnou mnoho Čechov a Slovákov, ktorí vytvárali kolónie. Odhaduje sa, že v čase vypuknutia vojny ich bolo okolo 60 000 a väčšina z nich bola usadená po roku 1870.⁶¹ Z veľkej časti to boli skupiny poľnohospodárov, ktorí obývali nížinaté oblasti Ruska. Na začiatku vojny bola najpočetnejšou kolóniou v ruskom prostredí kolónia vo

---

⁵⁷ Tamtiež.

⁵⁸ Tamtiež.

⁵⁹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка osobních karet legionářů, karta Bohuslava Šebelíka.

⁶⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Bohuslava Šebelíka.

⁶¹ FIC, V. M.: *Československé legie v Rusku a boj za vznik Československa 1914 - 1918*. I. díel. Academia. Praha 2006. s. 28.

Volyňskej oblasti na Ukrajine.⁶² Z týchto krajanov, ktorí neboli po vyhlásení vojny povolani do cárskeho vojska sa začali formovať do vlastného útvaru, a tak vznikla tzv. Česká družina, ktorá tvorila tri roty a po zložení prísahy odišla na front dňa 22. októbra 1914.⁶³ Ruskí legionári sa neskôr stali súčasťou najpočetnejšej zložky československého zahraničného odboja.

Aj v prípade Ruska tu nebola od počiatku náklonnosť k myšlienke úplného rozpadu Rakúsko-Uhorska, čo do určitej miery ovplyvňovalo jednania o československých légiách. Až v druhej polovici roku 1916 ruský minister zahraničných vecí Sergei Sazonov uznal nevyhnutnosť pádu dualistickej monarchie a taktiež to, že takáto udalosť by lepšie chránila záujmy Ruska.⁶⁴ O samotnom Masarykovi bolo známe, že je kritikom ruského absolutizmu, a preto k sympatiám k československým dobrovoľníkom mohol prispieť aj geopolitický argument Josefa Düricha, ktorý ruskej diplomacii pripustil možnosť určitej personálnej únie novovzniknutého československého štátu s cárskym Ruskom.⁶⁵ Jedine toto mohla byť cesta k tomu, aby Rusko podporilo budúci demokratický štát v strednej Európe.

Mnoho Čechov a Slovákov žijúcich na území Ruska bolo povolaných do cárskej armády a až počas roku 1915 ruské úrady povolili prijímať aj tých Čechov a Slovákov, ktorí mali ruské občianstvo a už sami boli odvedení do cárskej armády. Česká družina sa postupne rozrástla a dňa 13. januára 1916 celá jednotka prijala názov Prvý československý strelecký pluk.⁶⁶ Týmto bol československý útvar pozdvihnutý na úroveň ostatných ruských peších jednotiek.

---

⁶² *Tamtiež.* s. 28.

⁶³ *Tamtiež.* s. 32.

⁶⁴ *Tamtiež.* s. 51.

⁶⁵ *Tamtiež.* s. 53 – 60.

⁶⁶ *Tamtiež.* s. 36.

V prvých mesiacoch roku 1916 a po niekoľkých závažných vojenských porážkach Ruska sa do rozširovania československej armády aktívne začali zapájať aj ruské vojenské úrady.⁶⁷ Historik Jan Michl taktiež uvádza, že celkovo bolo v Rusku okolo 300 000 československých zajatcov, z čoho vstúpila do légii iba pätina.⁶⁸ Taký vysoký nepomer bol výsledkom aj zlej organizácie vojenských náborov.

Situácia v Rusku sa však začala komplikovať od roku 1917. Po bolševickej revolúcii v marci začalo byť jasné, že nová vláda nebude mať chuť vo vojne pokračovať a to sa aj potvrdilo o rok neskôr pri uzavretí brestlitovského mieru.⁶⁹ Po uzavretí tohto mieru vznikla dohoda s československým armádnym zborom, že koncom roka 1917 budú do Francúzska presúvaní legionári severnou trasou, no neskôr padlo rozhodnutie, že legionári sa musia vrátiť do vlasti cez transsibírsku magistrálu do Vladivostoku na východ.⁷⁰

Aj skrze výzvu, aby československé légie nezasahovali do vnútorných záležitostí Ruska sa nepodarilo legionárom úplne vyhnúť konfliktom. Vypovedá o tom bitka u Zborova, Čeljabinský incident, či iné zrážky s bolševikmi. Táto dlhá cesta do vlasti značne vplývala aj na morálku vojakov, o čom svedčia aj záznamy ruskej skupiny legionárov ČsOL Šternberk. Nakoniec však evakuácia legionárov prebehla úspešne a posledná loď opustila Vladivostok 2. septembra 1920.⁷¹

Politicky boli legionári veľmi pestrí, a to od radikálnych komunistov až po národných socialistov, čo potvrdzujú aj dáta z vybranej ruskej skupiny legionárov jednoty ČsOL Šternberk.

---

⁶⁷ MICHL, J.: *c. d.* s. 38.

⁶⁸ *Tamtiež.* s. 24.

⁶⁹ NEČAS, J.: *Legionáři před Mimořádným lidovým soudem v Chrudimi 1945 – 1948.* Theatrum historiae 18, 2018. s. 252.

⁷⁰ *Tamtiež.* s. 252.

⁷¹ *Tamtiež.* s. 253.

Konkrétne sa jedná o 46 legionárov ČsOL Šternberk, ktorí pôsobili na ruskej fronte: Tomáš Baran (nar. 1894), Jan Bartoněk (nar. 1895), Jan Boháček (nar. 1891), František Čtvrtlík (nar. 1884), Kleofáš Čtvrtlík (nar. 1889), František Dobeš (nar. 1890),⁷² Josef Dokoupil (nar. 1890), Jan Drnovský (nar. 1892),⁷³ Karel Groman (nar. 1893), Antonín Hád'el (nar. 1893), Antonín Herzán (nar. 1890), František Hlavinek (nar. 1891), František Chudý (nar. 1895), Alois Chytil (nar. 1895), Jan Jahn (nar. 1890), Jan Janků (nar. 1895), Alois Jašek (nar. 1895), Bartoloměj Ježek (nar. 1896), Josef Juránek (nar. 1896), Ignác Kinc (nar. 1893), Karel Kluska (nar. 1888), František Konečný (nar. 1895), František Koňářík (nar. 1895), Antonín Košťanský (nar. 1890), Josef Kristek (nar. 1895), Ferdinand Kropáč (nar. 1890), Leopold Kunc (nar. 1887), Jan Kvapil (nar. 1896), Josef Kvapil (nar. 1895), Antonín Laitoch (nar. 1897), Cyril Mička (nar. 1895), Jindřich Moudrý (nar. 1897), Ferdinand Očenášek (nar. 1897), František Opletal (nar. 1895), Jaroslav Opletal (nar. 1884),⁷⁴ Jaroslav Pegáč (nar. 1897), Jan Píša (nar. 1896), Petr Ptáček (nar. 1895), Josef Režňák (nar. 1890), Václav Seidler (nar. 1894),⁷⁵ Josef Smékal (nar. 1891), František Snášel (nar. 1896), Metoděj Suchánek (nar. 1896), Josef Šipula (nar. 1897), Josef Vavroušek (nar. 1896) a František Žváček (nar. 1889).

---

⁷² V internetovej databáze VÚA Praha: <http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase> sa pri Františkovi Dobešovi píše pri légii "LE", ide však o preklep, má tam byť "LR", ruská légia. [15.6.2021].

⁷³ V monografii od Zděnka Opluštila sa uvádzal rok narodenia 1890 a v internetovej databáze VÚA Praha: <http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase> sa uvádza pri roku narodenia: "21.12.1892 (27.12.1891)", [cit. 15.6.2021]. Po dôkladnom zvážení som sa priklonil k roku narodenia 1892, keďže uvedený rok sa nachádzal prevažne v novších dokumentoch v spise a bol prepisovaný za rok 1891.

⁷⁴ V monografii od Zděnka Opluštila sa uvádzal rok narodenia 1895, avšak v legionárskom poslužnom spise Jaroslava Opletala sa nachádzal rok narodenia iba rok 1894.

⁷⁵ V monografii od Zděnka Opluštila sa uvádzal rok narodenia 1895, avšak v legionárskom poslužnom spise Václava Seidlera sa nachádzal rok narodenia iba rok 1894.

4.1. Sociologické porovnanie

Vzorka ruských legionárov Jednoty ČsOL v Šternberku bola výrazne staršia ako vzorka talianskych legionárov. Ku koncu roku 1918 bol priemerný vek legionárov 25 rokov. Na druhej strane vekové rozmedzie medzi legionármi tejto skupiny bolo len 13 rokov a to od rokov 1884 a 1897. Pred rokom 1895 sa narodilo 12 legionárov zo 46 (26,1%), pred rokom 1890 do roku 1895 vrátane sa narodilo 21 legionárov (45,7%), a pred rokom 1890 vrátane sa narodilo 13 legionárov (28,3%).⁷⁶ Najčastejší rok narodenia bol rok 1895 a narodilo sa v ňom až 12 ruských legionárov.⁷⁷

Čo sa týka miesta narodenia až 43 legionárov sa narodilo na území historickej Moravy, dvaja legionári na území Čiech a jeden legionár sa narodil vo Viedni.⁷⁸

---

⁷⁶ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Tomáše Barana, spis Jana Bartoněka, spis Jana Boháčka, spis Františka Čtvrtlíka, spis Kleofáše Čtvrtlíka, spis Františka Dobeša, spis Josefa Dokoupila, spis Jana Drnovského, spis Karla Gromana, spis Antonína Háďela, spis Antonína Herzána, spis Františka Hlavinka, spis Františka Chudého, spis Aloisa Chytila, spis Jana Jahna, spis Jana Jankůa, spis Aloisa Jaška, spis Bartoloměja Ježeka, spis Josefa Juránka, spis Ignáca Kinca, spis Karla Klusku, spis Františka Konečného, spis Františka Koňaríka, spis Antonína Košťanského, spis Josefa Kristeka, spis Ferdinanda Kropáča, spis Leopolda Kunca, spis Jana Kvapila, spis Josefa Kvapila, spis Antonína Laitocha, spis Cyrila Mičku, spis Jindřicha Moudrého, spis Ferdinanda Očenáška, spis Františka Opletala, spis Jaroslava Opletala, spis Jaroslava Pegáča, spis Jana Píšu, spis Petra Ptáčka, spis Josefa Režňáka, spis Václava Seidlera, spis Josefa Smékala, spis Františka Snášela, spis Metoděja Suchánka, spis Josefa Šipulu, spis Josefa Vavrouška, spis Františka Žváčka.

⁷⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Jana Bartoněka, spis Františka Chudého, spis Aloisa Chytila, spis Jana Jankůa, spis Aloisa Jaška, spis Františka Konečného, spis Františka Koňaríka, spis Josefa Kristeka, spis Josefa Kvapila, spis Cyrila Mičku, spis Františka Opletala, spis Petra Ptáčka.

⁷⁸ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Tomáše Barana, spis Jana Bartoněka, spis Jana Boháčka, spis Františka Čtvrtlíka, spis Kleofáše Čtvrtlíka, spis Františka Dobeša, spis Josefa Dokoupila, spis Jana Drnovského, spis Karla Gromana, spis Antonína Háďela, spis Antonína Herzána, spis Františka Hlavinka, spis Františka Chudého, spis Aloisa Chytila, spis Jana Jahna, spis Jana Jankůa, spis Aloisa Jaška, spis Bartoloměja Ježeka, spis Josefa Juránka, spis Ignáca Kinca, spis Karla Klusku, spis Františka Konečného, spis Františka Koňaríka, spis Antonína Košťanského, spis Josefa Kristeka, spis Ferdinanda Kropáča, spis Leopolda Kunca, spis Jana Kvapila, spis Josefa Kvapila,

Až 15 legionárov bolo pred začiatkom vojny roľníkmi, traja robotníci, 20 bolo remeseľníkov (murári, obuvníci, pokrývač, truhlári, krajčíri, výrobca kolies, brúsič železa, rezník a kočiš), 7 pracovalo v iných odvetviach (námorník, hospodársky správca, obchodný príručík, strojný konštruktér, finančný účtovný revident, železničný telegrafista a sedliak) a jeden bol študent.⁷⁹

4.2. Pôsobenie v rakúskom vojsku a zajatie

V roku 1914 bolo zajatých až sedem legionárov budúcej jednoty ČsOL Šternberk.⁸⁰ Najkratšie z nich poslužil Centrálnym mocnostiam legionár Jaroslav Opletal, ktorého zajali dňa 27. augusta 1914 v poľskom Lubline.⁸¹ V nasledujúcom

---

spis Antonína Laitocha, spis Cyrila Mičku, spis Jindřicha Moudrého, spis Ferdinanda Očenáška, spis Františka Opletala, spis Jaroslava Opletala, spis Jaroslava Pegáča, spis Jana Píšu, spis Petra Ptáčka, spis Josefa Režňáka, spis Václava Seidlera, spis Josefa Smékala, spis Františka Snášela, spis Metoděja Suchánka, spis Josefa Šipulu, spis Josefa Vavrouška, spis Františka Žváčka.

⁷⁹ Tamtiež.

⁸⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Boháčka, spis Josefa Dokoupila, spis Jana Jahna, spis Ignáca Kinca, spis Karla Klusku, spis Leopolda Kunca, spis Jaroslava Opletala.

⁸¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jaroslava Opletala.

kalendárnom roku bolo zajatých na ruskom fronte až 21 legionárov,⁸² v roku 1916 to bolo 17 legionárov⁸³ a v roku 1917 bol zajatý len jeden.⁸⁴

Podľa miesta zajatia bolo najviac legionárov zajatých na území dnešnej Ukrajiny a Poľska. Na území dnešnej Volyňskej Ukrajiny bolo zajatých desať legionárov (najčastejšie mestá Berestečko, Luck a Rovno).⁸⁵ V dnešnom Poľsku (najčastejšie v Koniuchoch, potom v Krakove, Haliči, Pinčove či Lubline) bolo zajatých sedem legionárov.⁸⁶ U šiestich legionároch sa pri mieste zajatia uvádzali iba Karpaty, bez bližšieho upresnenia.⁸⁷ Ďalších osem legionárov bolo zajatých v iných častiach dnešnej Ukrajiny a to napríklad vo Lvovskej, Černigovskej, Ternopil'skej gubernii či Čerkeskej

---

⁸² Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Františka Čtvrtlíka, spis Františka Dobeša, spis Jana Drnovského, spis Antonína Háďela, spis Antonína Herzána, spis Františka Hlavinka, spis Aloisa Chytila, spis Aloisa Jaška, spis Bartoloměja Ježeka, spis Josefa Juránka, spis Antonína Košťanského, spis Ferdinanda Kropáča, spis Jana Kvapila, spis Josefa Kvapila, spis Cyrila Mičku, spis Františka Opletala, spis Jana Píšy, spis Josefa Režňáka, spis Josefa Smékala, spis Metoděja Suchánka, spis Josefa Vavrouška.

⁸³ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Tomáše Barana, spis Jana Bartoněka, spis Kleofáša Čtvrtlíka, spis Karla Gromana, spis Františka Chudého, spis Jana Jankůa, spis Karela Klusku, spis Františka Koňářka, spis Josefa Kristeka, spis Jindřicha Moudrého, spis Ferdinanda Očenáška, spis Jaroslava Pegáča, spis Petra Ptáčka, spis Václava Seidlera, spis Františka Snášela, spis Josefa Šipulu, spis Františka Žváčka.

⁸⁴ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Antonína Laitocha.

⁸⁵ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Tomáše Barana, spis Aloisa Chytila, spis Františka Konečného, spis Josefa Kristeka, spis Jana Kvapila, spis Ferdinanda Očenáška, spis Josefa Pegáča, spis Jana Píšu, spis Petra Ptáčka, spis Josefa Šipulu.

⁸⁶ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Jana Bartoněka, spis Františka Dobeša, spis Jana Jahna, spis Ignáca Kinca, spis Josefa Kvapila, spis Antonína Laitocha, spis Jaroslava Opletala.

⁸⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Jana Drnovského, spis Antonína Háďela, spis Antonína Herzána, spis Františka Hlavinka, spis Josefa Režňáka, spis Václava Seidlera.

oblasti na Ukrajine.⁸⁸ Štyria legionári boli zajatí v oblasti Bukoviny či dnešného Rumunsku⁸⁹ a jeden legionár bol zajatý dokonca mimo Európy, konkrétne v čínskom meste Čching-Tao.⁹⁰ Miesto zajatia ostatných legionárov som buď nevedel naisto identifikovať alebo sa v spisoch nenachádzajú.

4.3. Začiatok pôsobenia v československom vojsku

Do československého vojska bolo počas roku 1916 zaradených šesť legionárov (13,04%),⁹¹ v roku 1917 bolo zaradených 29 legionárov (63,04%)⁹² a v roku 1918 to bolo 11 legionárov (23,91%).⁹³ Počas roka 1917 sa uvádza, že najviac legionárov bolo

---

⁸⁸ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Františka Čtvrtlíka, spis Josefa Dokoupila, spis Františka Chudého, spis Aloisa Jaška, spis Cyrila Mičku, spis Jindřicha Moudrého, spis Josefa Smékala, spis Josefa Vavrouška.

⁸⁹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Kleofáša Čtvrtlíka, spis Jana Jankú, spis Františka Koňáříka, spis Františka Žváčka.

⁹⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Jana Boháčka.

⁹¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Dokoupila, spis Karla Gromana, spis Antonína Herzána, spis Františka Koňáříka, spis Leopolda Kunca, spis Václava Seidlera.

⁹² Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Tomáše Barana, spis Jana Bartoněka, spis Františka Čtvrtlíka, spis Františka Dobeša, spis Jana Drnovského, spis Antonína Hádela, spis Františka Chudého, spis Aloisa Chytila, spis Jana Jankú, spis Aloisa Jaška, spis Bartoloměja Ježeka, spis Josefa Juránka, spis Karla Klusku, spis Františka Konečného, spis Josefa Kristeka, spis Jana Kvapila, spis Josefa Kvapila, spis Cyrila Mičku, spis Jindřicha Moudrého, spis Ferdinanda Očenáška, spis Františka Opletala, spis Jaroslava Pegáča, spis Jana Píšu, spis Josefa Smékala, spis Františka Snášela, spis Metoděja Suchánka, spis Josefa Šipulu, spis Josefa Vavrouška, spis Františka Žváčka.

⁹³ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Jana Boháčka, spis Kleofáša Čtvrtlíka, spis Antonína Herzána, spis Jana Jahna, spis Ignáca Kinca, spis Antonína Košťanského, spis Ferdinanda Kropáča, spis Antonína Laitocha, spis Jaroslava Opletala, spis Petra Ptáčka, spis Josefa Režňáka.

zaradených v Borispole⁹⁴ (dnešný Boryspil' v Kyjevskej oblasti) a počas roka 1918 to bolo najčastejšie v ruskom Omsku.⁹⁵ Na týchto miestach boli legionári zvyčajne zaradovaní do plukov.

Početom najviac legionárov slúžilo v 5. a 6. pluku a to, po šiestich legionároch,⁹⁶ ďalej po štyroch legionároch slúžilo v 2. a 4. pluku,⁹⁷ po troch legionároch slúžili v 7. pluku, 1. pluku ľahkého delostrelectva, 1. a 8. pluku.⁹⁸ Po dvoch legionároch slúžili v úderníckom prápore a v 10. pluku.⁹⁹ Po jednom legionárovi slúžili v 1. sanitárnom pluku, 3. pluku, v štábe vojska, v 2. delostreleckom pluku, Tylinte, 1. jazdnom pluku,

---

⁹⁴ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Bartoněka, spis Františka Dobeša, spis Jana Drnovského, spis Antonína Háďela, spis Františka Chudého, spis Aloisa Chytila, spis Jana Jankůa, spis Aloisa Jaška, spis Bartoloměja Ježeka, spis Josefa Juránka, spis Josefa Kristeka, spis Antonína Laitocha, spis Cyrila Mičku, spis Jindřicha Moudrého, spis Ferdinanda Očenáška, spis Jana Píšu, spis Josefa Smékala, spis Františka Snášela, spis Metoděja Suchánka, spis Josefa Šipulu.

⁹⁵ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Jahna, spis Antonína Košťanského, spis Ferdinanda Kropáča, spis Josefa Režňáka.

⁹⁶ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Boháčka, spis Antonína Háďela, spis Jana Jankůa, spis Aloisa Jaška, spis Josefa Juránka, spis Ignáca Kinca, spis Josefa Kristeka, spis Cyrila Mičku, spis Ferdinanda Očenáška, spis Jana Píšu, spis Petra Ptáčka, spis Josefa Šipulu.

⁹⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Josefa Dokoupila, spis Karla Klusku, spis Františka Koňaríka, spis Jana Kvapila, spis Josefa Kvapila, spis Františka Opletala, spis Jaroslava Pegáča, spis Josefa Vavrouška.

⁹⁸ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Kleofáša Čtvrtlíka, spis Karla Gromana, spis Antonína Herzána, spis Františka Hlavinka, spis Františka Chudého, spis Jana Jahna, spis Františka Konečného, spis Ferdinanda Kropáča, spis Ignáca Kunca, spis Jindřicha Moudrého, spis Františka Snášela, spis Metoděja Suchánka.

⁹⁹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Drnovského, spis Aloisa Chytila, spis Bartoloměja Ježeka, spis Antonína Laitocha.

Americkej misii, 2. štábnej divízií a II. streleckej divízií.¹⁰⁰ Jeden legionár je uvedený bez pluku.¹⁰¹ Zaujímavosťou je, že legionári Karel Kluska a Jan Kvapil dokonca pôsobili aj v tej istejrote, teda v 8.rote 2. pluku.¹⁰² Rovnako tak aj Josef Kristek a Ferdinand Očenášek spoločne slúžili v 12.rote 5. pluku,¹⁰³ Jan Drnovský a Alois Chytil boli spolu v 3.rote v úderníckom prápore.¹⁰⁴ Jan Janků, Ignác Kinc a Cyril Mička pôsobili v 6.rote 6. pluku.¹⁰⁵

Počas služby bolo ranených až 17 ruských legionárov ČsOL Šternberk. Konkrétne to boli legionári Tomáš Baran, Kleofáš Čtvrtlík, Josef Dokoupil, Jan Drnovský, Karel Groman, Antonín Herzán, Alois Chytil, Jan Janků, Bartoloměj Ježek, Josef Juránek, Ignác Kinc, František Konečný, František Koňářik, Leopold Kunc, Antonín Laitoch, Jindřich Moudrý a Josef Vavroušek. Z týchto traja boli evidovaní len ako ľahko ranení. U legionára Františka Chudého sa v lekárskom zázname uvádza neurasténia, čo som nezarátal do ranení keďže sa jedná o psychickú nemoc.¹⁰⁶ Najzávažnejšie ranený bol počas služby Josef Vavroušek, ktorý v júli roku 1918 pri výbuchu skladu utrpel

---

¹⁰⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Tomáše Barana, spis Jana Bartoněka, spis Františka Čtvrtlíka, spis Františka Dobeša, spis Jaroslava Opletala, spis Josefa Režňáka, spis Václava Seidlera, spis Josefa Smékala, spis Františka Žváčka.

¹⁰¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Antonína Košťanského.

¹⁰² Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Karela Klusku, spis Jana Kvapila.

¹⁰³ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Josefa Kristeka, spis Ferdinanda Očenáška.

¹⁰⁴ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Drnovského, spis Aloisa Chytila.

¹⁰⁵ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Jankůa, spis Ignáca Kinca, spis Cyrila Mičku.

¹⁰⁶ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Františka Chudého.

mnohonásobne zranenie na ľavom ramene, pravom predlaktí, mal zlomené dve ľavé rebrá a ľavé predkolenie.¹⁰⁷

Najmenší zaznamenaný počet uznaných rokov v službe, ktorý sa v spisoch nachádzal bol päť rokov a šesť mesiacov¹⁰⁸ a najvyšší 11 rokov a tri mesiace.¹⁰⁹ Demobilizácie ruskej skupiny prebiehali od septembra roku 1919 do marca 1921.¹¹⁰

Ďalším fenoménom ruských legionárov bolo vystupovanie z katolíckej Cirkvi. Počas vojny požiadalo o zmenu v zázname ako „*bez vyznania*” až šesť legionárov ČsOL Šternberk.¹¹¹ Žiadosti tohto typu neboli neobvyklé, dokonca mnoho československých legionárov pre panslavizmus a rusofilstvo sa pridávalo ku pravoslávnej cirkvi.¹¹² Avšak v tejto skupine legionárov nie je žiadny záznam o vstupe legionárov do pravoslávnej cirkvi.

---

¹⁰⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Josefa Vavrouška.

¹⁰⁸ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Ferdinanda Kropáča.

¹⁰⁹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Františka Čtvrtlíka, spis Aloisa Chytila, spis Leopolda Kunca.

¹¹⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Tomáše Barana, spis Jana Bartoněka, spis Jana Boháčka, spis Františka Čtvrtlíka, spis Kleofáše Čtvrtlíka, spis Františka Dobeša, spis Josefa Dokoupila, spis Jana Drnovského, spis Karla Gromana, spis Antonína Háďela, spis Antonína Herzána, spis Františka Hlavinka, spis Františka Chudého, spis Aloisa Chytila, spis Jana Jahna, spis Jana Jankůa, spis Aloisa Jaška, spis Bartoloměja Ježeka, spis Josefa Juránka, spis Ignáca Kinca, spis Karla Klusku, spis Františka Konečného, spis Františka Koňaríka, spis Antonína Košťanského, spis Josefa Kristeka, spis Ferdinanda Kropáča, spis Leopolda Kunca, spis Jana Kvapila, spis Josefa Kvapila, spis Antonína Laitocha, spis Cyrila Mičku, spis Jindřicha Moudrého, spis Ferdinanda Očenáška, spis Františka Opletala, spis Jaroslava Opletala, spis Jaroslava Pegáča, spis Jana Píšu, spis Petra Ptáčka, spis Josefa Režňáka, spis Václava Seidlera, spis Josefa Smékala, spis Františka Snášela, spis Metoděja Suchánka, spis Josefa Šipulu, spis Josefa Vavrouška, spis Františka Žváčka.

¹¹¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Karla Gromana, spis Antonína Háďela, spis Karla Klusku, spis Leopolda Kunca, spis Josefa Kvapila, spis Jana Píšu.

¹¹² VÁCHA, D.: *Českoslovenští dobrovolci na Rusi 1914 — 1918*. České Budějovice 2011. s. 167 – 168.

4.5. Vybraný legionár - Jan Boháček

Príbeh legionára Jana Boháčka rozhodne patrí ku zaujímavejším príbehom ruských legionárov Jednoty ČsOL Šternberk. Narodil sa v októbri roku 1891 v Helenove, okres Jihlava. Medzi rokmi 1897 a 1903 navštevoval všeobecnú školu nemeckú a medzi rokmi 1903 a 1906 navštevoval nemeckú meštiansku školu. Ako trinásťročný začal navštevovať poddôstojnícku námornícku školu v chorvátskom Šibeniku, ktorú absolvoval v roku 1906 a stal sa námorníkom. Počas vojny slúžil v rakúsko-uhorskej armáde na lodi "Alžbeta" (Keiserin Elizabeth), do ktorej bol pridelený ešte v roku 1913, ktorá bola zajatá Japoncami v novembri 1914 v nemeckej základni a dnešnom čínskom meste Čching-Tao. Spolu s ostatnými námorníkmi bol zajatý a odvedený do Japonska, kde bol takmer štyri roky až pokým sa neprihlásil a nebol v júni 1918 zaradený do československých légii, kde sa pridal do 5. pluku k lodnému oddielu Vladivostok.¹¹³

Keďže legionár Jan Boháček mal riadne predbežné námornícke vzdelanie aj výcvik, už v máji roku 1919 bol zaradený na loď Smělčák, vo februári roku 1920 bol preradený na loď Streljok, v marci bol menovaný dôstojníckym zástupcom a v októbri roku 1920 dopravil loď *Legie*, ktorá bola súčasťou transportu č. 35a z Vladivostoku do Terstu v dnešnom Taliansku. Zo všetkých legionárov jednoty ČsOL bol najväčší polyglot a v jeho spise sa uvádza, že ovládal až päť jazykov, a to nemčinu, taliančinu, ruštinu, chorvátštinu a angličtinu. Za svoju službu dostal aj pochvalu za „*obzvlášť presné a svedomité vykonávanie prác*” na parníku *Legie*. Jeho celková služba mu bola uznaná na sedem rokov a tri mesiace, dosiahol hodnosť práporčík a po vojne nebol demobilizovaný, ale pokračoval vo vojenskej službe ako rotmajster v delostreleckej

---

¹¹³ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Jana Boháčka.

rote. V zázname z roku 1929 sa uvádza, že v tom čase vykonával službu v zemskej zbrojnici v Olomouci.¹¹⁴

Jan Boháček je aj priamo spomínaný v monografii historika Jindřicha Mareka, ktorý ho spomína ako kapitána lode Naděžnyj od apríla 1920 a neskôr prevzal po evakuovanom kapitánovi Antonínovi Procházkovi už spomínanú loď Smělčák.¹¹⁵

Jan Boháček bol aj miestopredsedom ČsOL jednoty v Šternberku. Zo záznamov v archíve ďalej vyplýva, že mal manželku Valériu.¹¹⁶

4.6. Vybraný legionár - Alois Chytil

Druhým vybraným legionárom z ruskej skupiny je Alois Chytil. Narodil sa v júli 1895 v obci Topolná, v okrese Uherské Hradiště, ale pri jeho bydlisku sa uvádza Viedeň a neskôr Šternberk. Pred vojnou absolvoval mestskú školu v Napajedlach (okres Zlín) bol povolánim stolár a nastúpil do rakúskej armády v marci roku 1915 k 3. pešiemu pluku. V rakúskej armáde pôsobil len šesť mesiacov a v septembri 1915 bol zajatý pri obci Rovno vo Volyňskej gubernii na Ukrajine. V júli roku 1917 bol zapísaný na zbernej stanici v Borispole, kde bol zaradený do československých légií. Dňa prvého augusta 1917 bol priradený k 8.rote 7. pluku. V októbri ešte toho istého roku bol povýšený na desiatnika a v decembri bol prevedený na vlastnú žiadosť ku 3.rote prvého úderného práporu.¹¹⁷

V septembri 1918 bol Alois Chytil ranený v boji o Bisertský závod vo Sverdlovskej oblasti a v júli roku 1919 bol opäť ranený a odišiel do nemocnice do Krasnojarsku na rieke Jenisej. Toho istého roku v septembri si musel odpykať vo

---

¹¹⁴ Tamtiež.

¹¹⁵ MAREK, J.: *Pod rakouskou vlajkou. Čeští námořníci v letech 1900 – 1918*. Svět křidel. Cheb 2003. s. 209.

¹¹⁶ Státní okresní archiv Olomouc, fond 6-53, karton 1, členská přihláška Valérie Boháčkovéj .

¹¹⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sběrka Legionářských poslužných spisů, spis Aloisa Chytila.

vojenskom väzení dva dni prostej väzby pre údajné nedostavenie sa na cvičenie a za hrubé chovanie. Bol taktiež obžalovaný z neuposlúchnutia rozkazu veliteľa a za vyhrážky v podnapitom stave, ale nakoniec bol oslobodený pre vzorné chovanie počas vyšetrovacej väzby. Po tomto incidente bol prevedený ku telefónnemu oddielu a v auguste roku 1920 bol poslaný na trojmesačnú dovolenku. Po jej uplynutí bol demobilizovaný v Kroměříži dňa 6. novembra 1920.¹¹⁸

V spise sa nachádzajú záznamy o mnohých bojoch, ktorých sa Alois Chytil zúčastnil, najmä počas roka 1918. Boli to napríklad boje o Petropavlovsk (dňa 31. mája 1918), Kuzino (dňa 21. júla 1918), Jekaterinburg (dňa 25. júla 1918) či už spomínaný boj Bisertský závod, ktorý sa odohral počas 2. a 3. septembra 1918.¹¹⁹

Celková služba mu bola priznaná jedenásť rokov a tri mesiace a to od novembra 1916 do júla 1920, aj keď legionár Chytil chcel, aby mu bola uznaná služba ešte od jari 1916, no pretože legionárovi chýbala prihláška do légii, jeho žiadosti nebolo vyhovené. Chytil bol evakuovaný transportom č. 26 a z vojny si priniesol hodnosť desiatnika a spojeneckú a československú revolučnú medailu. V zázname sa o ňom taktiež píše, že bol znalý ruštiny a nemčiny a taktiež, že bol sociálny demokrat.¹²⁰

5. Francúzsky a anglický legionári

Poslednou skupinou sú dvaja legionári a patrí do nej František Morav (nar. 1895), ktorý patril do francúzskej légie a Antonín Valenta (nar. 1889) ktorý slúžil v anglickej Royal Engineers.

Francúzski legionári sa väčšinou počas začiatku vojny nachádzali mimo územia Rakúsko-Uhorska alebo Nemecka. Boli to zvyčajne vojaci, ktorí prišli na francúzsky

---

¹¹⁸ Tamtiež.

¹¹⁹ Tamtiež.

¹²⁰ Tamtiež.

front podporiť československú vec a to nielen z Francúzska, ale aj zo Spojených štátov amerických, Kanady či Austrálie.¹²¹ Taktiež tu patrili aj transportovaní legionári zo srbského frontu.¹²²

V prípade francúzskeho legionára jednoty ČsOL Šternberku, Františka Morava, sa nejednalo ani o jeden z týchto prípadov. Ďalšou skupinou, ktorá sa pripočítala k francúzskym légiám boli legionári, ktorí po zajatí či službe v Rusku boli transportovaní a tam sa naďalej zúčastňovali bojov. Bližšie o týchto transportoch do Francúzska píše historik Jiránek, ktorý hovorí, že pre lepšiu organizáciu transportov boli do Petrohradu poslaní francúzski dôstojníci, aby dohliadli na nábor dobrovoľníkov.¹²³ Bol tu predpoklad, že do konca roka 1917 sa stihne do Francúzska z Ruska prepraviť šesť až osem tisíc mužov, no politické udalosti v Rusku na jeseň toho roku spôsobili to, že nakoniec boli prepravené len dve skupiny z Archangelsku.¹²⁴

Anglická podporná jednotka Royal Engineers je pomocná technická jednotka (fungujúcou dodnes), ktorá zabezpečuje počas vojenských operácií technickú podporu a vojenské inžinierstvo.¹²⁵ Počas prvej svetovej vojny pomáhali napríklad s budovaním zákopov počas tzv. Závodu k moru na začiatku vojny a taktiež budovali tunely pod nepriateľské pozície do ktorých dávali výbušniny.¹²⁶

---

¹²¹ JIRÁNEK, T.: *Druhý, tzv. Gibišův transport československých legií z Ruska do Francie (1917 – 1918)*. In: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/35043/Jir%20a1nekT_Druh%20c3%bd%2c%20tzv.%20Gibi%20a1%20afv_2006.pdf?sequence=1&isAllowed=y. *Theatrum historiae*, 1, Pardubice 2006. s. 234.

¹²² *Tamtiež*. s. 233.

¹²³ *Tamtiež*. s. 235.

¹²⁴ *Tamtiež*. s. 235.

¹²⁵ BANKS, I.: *Digging in the Dark: The Underground War on the Western Front in WW1*. *Journal of Conflict Archeology*, 9. Glasgow 2014. s. 156 – 178. In: <https://core.ac.uk/download/pdf/296169631.pdf>.

¹²⁶ *Tamtiež*. s. 166.

5.1. Sociologické porovnanie

František Morav mal počas roku 1918 už 23 rokov. Narodil sa v dedine Štarnov, okres Šternberk a pred vojnou bol prevádzkarom.¹²⁷

Antonín Valenta mal ku koncu vojny 29 rokov, narodil sa v Rýndroviciach v okrese Lanškroun a pred vojnou pracoval ako truhlár.¹²⁸

5.2. Pôsobenie v rakúskom vojsku a zajatie

František Morav nastúpil do služby v marci roku 1915 k 13. pluku rakúskej armády a bol zajatý v septembri roku 1915 v Dubne na rivnenskej Ukrajine. Odtiaľ bol presunutý do Kyjeva, kde bol v zajateckom tábore.¹²⁹

Antonín Valenta v rakúskom vojsku nepôsobil, a preto nebol ani zajatý.¹³⁰

5.3. Pôsobenie legionárov u spojeneckých vojsk

Legionár Morav bol v kyjevskom zajateckom tábore až pokiaľ nebol zaradený do československých légií v septembri 1917. Hoci sa to v spise legionára explicitne nepíše, musel František Morav byť presunutý z ruského frontu transportom do Francúzska, pretože v apríli roku 1918 bol zaradený do francúzskej légie, do 7. roty 21. pluku v hodnosti pešiaka. Demobilizovaný bol v septembri 1920.¹³¹

Antonín Valenta pôsobil v anglickom Royal Engineers a počas vojny nepôsobil u československých legionárov. Vo februári 1917 bol poslaný do Mezopotámie a v

---

¹²⁷ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Františka Morava.

¹²⁸ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Antonína Valentu.

¹²⁹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Františka Morava.

¹³⁰ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Antonína Valentu.

¹³¹ Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužních spisů, spis Františka Morava.

októbri toho roku bol poslaný do Indie. V spise je však málo detailov o jeho vojenskej činnosti. Legionárovi Valentovi bol priznaný legionársky charakter až po tom, ako o to požiadal, aby mohol získať legionársky preukaz, a tak byť zaradený do legionárskeho spolku. Taktiež sa v záznamoch uvádza, že žiadal o revolučnú medailu. Služba mu bola uznaná od marca 1917 do decembra 1919. Celkový počet uznaných rokov mu bol priznaný osem rokov a deväť mesiacov. Do vlasti sa vrátil až v máji roku 1924.¹³²

---

¹³² Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Antonína Valentu.

Záver

Táto práca primárne pracovala s dátami z legionárskych poslužných spisov a kariet z Vojenského ústředního archivu v Prahe a snažila sa vytvoriť obraz o pôsobení legionárov ČsOL Šternberk v prvej svetovej vojne aj pomocou literatúry pre uvedenie dobového kontextu. Zdokumentoval som pôsobnosť legionárov v zahraničných légiách a skúmal spoločné atribúty členov légii. Do pozornosti dávam aj výstupné tabuľky v prílohách, ktoré som vytvoril na základe získaných materiálov z archívu v Prahe a obsahujú ďalšie doplnkové dáta, ktoré som do jadra práce z praktických a štrukturálnych dôvodov nevložil.

Pred každou legionárskou skupinou som uviedol krátky úvod o situácii pôsobiacich legionárov na fronte a v práci som sa venoval primárne štatistickému poňatiu jednotlivých skupín, čo som sa snažil vyvážiť osobnými príbehmi konkrétnych legionárov v službe.

Otázku svojej práce som vyriešil tým, že som nahromadené dáta o legionároch z archívnych prameňov porovnal a poskytol štatistické a biografické výsledky, ktoré dopĺňajú aj tabuľky v prílohách.

Táto práca sa zameriavala primárne na legionárov z ČsOL Šternberk a ich pôsobnosť za prvej svetovej vojny, nie jej všetkých členov, do ktorej patrilo aj mnoho rodinných príslušníkov legionárov. Priestor na ďalšie bádanie by som videl práve v činnosti jednoty ČsOL Šternberk po prvej a druhej svetovej vojne, ktorá by sa dala zdokumentovať na základe dát zo Státního okresního archivu v Olomouci.

Použitá literatura a zdroje

1. BANKS, I.: *Digging in the Dark: The Underground War on the Western Front in WWI*. Journal of Conflict Archeology, 9. Glasgow 2014. s. 156 – 178. In: <https://core.ac.uk/download/pdf/296169631.pdf>.
2. BUJEIRO, R. - BULLOCK, D.: *The Czech Legion. 1914 -1920*. Bloomsbury Publishing. Londýn 2012. 215 s.
3. DZIAK, R.: *The Czechoslovak Legions in World War I*. Army of the Czech Republic. Quantico 2012.
4. FIC, V. M.: *Československé legie v Rusku a boj za vznik Československa 1914 - 1918*. I. díl. Academia. Praha 2006. 342 s.
5. FUČÍK, J.: *Piava 1918*. Havran. Praha 2001. 258 s.
6. HANZAL, V.: *S výzvědky od švýcarských ledovců až po moře Adriatické*. Praha 1938. 350 s.
7. JIRÁNEK, T.: *Druhý, tzv. Gibišův transport československých legií z Ruska do Francie (1917 – 1918)*. In: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/35043/Jir%3%a1nekT_Druh%3%bd%2c%20tzv.%20Gibi%5%a1%5%afv_2006.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Theatrum historiae, 1, Pardubice 2006. s. 233 – 248.
8. KUTHAN, J. P.: *V těžkých dobách. Boje na Slovensku 1918 – 1919*. Corona. Praha 2010. 179 s.
9. MAREK, J.: *Pod rakouskou vlajkou. Čeští námořníci v letech 1900 –1918*. Svět křídel. Cheb 2003. 283 s.
10. MICHL, J.: *Legionáři a Československo*. Nakladatelství Naše vojsko, Praha 2009. 332 s.

11. NEČAS, J.: *Legionáři před Mimořádným lidovým soudem v Chrudimi 1945 – 1948*. *Theatrum historiae* 18, 2018. s. 245 – 293.
12. OPLUŠTIL, Z.: *Šternbersko: Vlastivědná čítanka*. Šternberk: Z. Opluštil, 1931. 241 s.
13. PICHLÍK, K., KLÍPA, B., ZABLOUDILOVÁ, J.: *Českoslovenští legionáři (1914-1920)*. Mladá fronta, Praha 1996. 282 s.
14. Státní okresní archiv Olomouc, značka Š 6-53, fond Svaz protifašistických bojovníků - okresní výbor Šternberk.
15. ŠEDIVÝ, I.: *Za Československou republiku. 1914 – 1918*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1993. 70 s.
16. VÁCHA, D.: *Českoslovenští dobrovolci na Rusi 1914 — 1918*. České Budějovice 2011. s. 167 - 168.
17. Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA).

Prílohy

	meno	priezvisko	dátum	rok narodenia	miesto nar.	okr. nar.	bydlisko	okres	zamestnanie	dátum zajatia	miesto zajatia	zar. do légii	demobilizovaný	uznané roky	pluk
1	Josef	Bareš	12.6.	1886	Nupaky	Říčany	Kolovraty	Říčany	truhár	28.11.1915	St. Michele, Padula	12. 4. 1918	6.8.1919	4 roky 3 m.	39. výzvedný pluk
2	Rudolf	Holik	18.8.	1897	Březová	Holešov	Březová	Holešov	robotník / roľník	19.8.1917	Selo	28. 4. 1918	20. 12. 1920, Kroměříž	6 r. 9 m.	31. str. pluk
3	František	Jašek	13.10.	1894	Sv. Kopeček	Olomouc	Sv. Kopeček	Olomouc	roľník	23.8.1917	Monte Cucco	26. 4. 1918	3. 8. 1920, Olomouc	5 r. 3m.	35. str. pluk
4	Viktor	Koláček	5.12.	1897	Zdislavice	Kroměříž	Zdislavice	Kroměříž	obuvník	19.8.1917	Selo	24. 4. 1918	24.12.1920	6 rokov	34. str. pluk
5	Josef	Kršek	5.1.	1899	Zariov	Šarvar (maď.)	Rudim/Uh. Brod	Prostějov	robotník v cukrovare	4.9.1917	Hermada	26. 4. 1918	31.12.1919	6 r. 9 m.	34. pluk
6	Vojtěch	Nykl	16.6.	1897	Štarnov	Šternberk	Štarnov	Šternberk	roľník, po vojne továrňák na tabak	17.5.1917	Monte Cucco	24. 4. 1918	17.12.1920	5 r. 9 m.	34. pluk
7	František	Ondráček	21.12.	1898	Hostice	Šumperk	Hostice	Šumperk	roľník	20.6.1918	Piava	31. 8. 1918	24.3.1921	4 r. 3 m.	35. pluk
8	Josef	Perdula	22.12.	1872	Kelč	Hranice	Šternberk	Šternberk	cukrár	23.8.1917	Monte Cucco	10. 5. 1918	31. 4. 1920	3 roky	zdravot. pluk
9	Josef	Ryška	16.3.	1898	Prostějov	Prostějov	Buchovice	Uh. Hradiště	krajčír	20.8.1917	Selo	25. 4. 1918	25.10.1919	7 rokov	39. pluk
10	Jan	Ryznar	7.5.	1896	Hor. Studénky	Zábřeh	Hor. Studénky	Zábřeh	robotník	20.6.1918	Piava	1. 9. 1918	21.12.1920	4 roky 3 m.	35. pluk
11	Vladimír	Sládek	27.7.	1898	Žerotín	Šternberk	Žerotín	Šternberk	stolár, roľník	27.4.1918	Monte Tomba	14. 4. 1918	19.1.1921	4 roky 9 m.	39. pluk
12	Bohuslav	Šebelík	26.7.	1887	Čes. Buděj.	Čes. Buděj.	Třeboň	Třeboň	úradník v rak. armáde(7)	22.8.1917	Hermada	17. 4. 1918	31.12.1919	6 r. 9 m.	33. pluk
13	Václav	Škliba	2.5.	1897	Dlouhá Ves	Rych. n/Krněz.	Merchlovice	Rych. n/Krněz.	roľník	10.6.1916	Kóta 144, Doberdó del Lago	20. 5. 1918	15.12.1920	?	32. p. pl.
14	Alois	Švábeník	17.12.	1896	Chrástany	Kroměříž	Chrástany	Kroměříž	roľník	20.8.1917	Selo	26. 4. 1918	?	?	33. str. pluk

1. Talianski legionári - Bareš-Švábeník - 1. časť

meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1916-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	sľub	vyznamena nie	číslo legionára	ostatné informácie
Josef	Bareš	V. rota	slobodník	I. 1907 - 1910 slobodník, 28. p. pl. II. 24. 8. 1914 (J. Hradeč) - 28. 11. 1915, 75. p. pl., pred zajatím bol u 28. p. pl. v hodnosti slobodníka	2x v Rusku do ruky (pravá a ľavá), v Taliansku do ruky a hlavy	31. 10. 16. - presunutý do vojenského tábora v Belvedere (Firencia); 16. 10. 1917 - presunutý do Fossano; 31. 10. presunutý do pracovného tábora v Demonte Ruviera(?);	1. 2. - (?); 16. 3. - presunutý do koncentračného tábora v Padule; 12. 4. - presunutý do vojrovej zóny (zar. do lég.) 1. 6. - poslaný do vojrovej zóny; pásma;	8. 3. 1919 - odišiel do nemocnice; 18. 6. - vrátil sa z nemocnice k 5. rote 39. pluku; 31. 7. - prepustený na neurčitú dovolenku.	20. 6. 1918	-	15540	prihlásil sa 9. 3. 1918 v Padule; demobilizovaný 31. 7. 1919; potvrdenie podpísané 9. 8. 1921; bol v nemocnici Latisana 0123; odišiel z nemocnice vo Fiesole(?), Toskánsko; v tábore vo Fossane bol od 18. 10. 17 - 31. 10. 17 - 14 dní; Demonte Ruviera od 1. 11. 17 - 24. 2. 18 - 115 dní; Fossano 25. 2. 18 - 26. 3. 18 - 19 dní; záznam o výstroji: 1 spodky, 1 vreckovka, 1 zimný plášť, 1+1 kravata, 1+1 obuv, topánky, 1 ľákovej kabát, 1 ľákovej nohavice, 2 vinené košele, 2 vinené spodky, 1 kukla, 1 pár rukavíc, 3 pány poúztek, 1 obväz... demobilizačný záznam: v legiach od 17. 10. 1917; požítavne vyžiadavacie príspevky, Křtiny u Brna, opravené na Padoľ, podpísané 9. 5. 1919, 30. 7. 1919 - Nová Ves na Žitavou potvrdenie legionárom podpísané 22. 12. 1920; 7. 7. 1927 - žiada informácie o poistkách, žiada 500 lir štátnu národnú poisťovňu v Ríme; v decembri 1935 - žiadaná poisťka na sumu 1000 lir, opisuje, že je vo finančnej lesovi; legionárske potvrdenie 22. 12. 1920; od 5. 10. 1917 - 31. 12. 1919; slobodný; potvrdenie v Karvinej nemocnici; potvrdenie na ponechanie legionárskej rovnosti - jeden pár cviniek, súkenné nohavice, bižua, plášť, leg. knobik, kožené topánky, nákrčník, dve košele letné, dvoje spodky, dve onuce
Rudolf	Holik	4. str. pušky	pešiak, strelec	21 mesiacov, vojín; od 15. 10. 1915 v Brno, 3. p. pl.	-	5. 10. 1917 - prihlásil sa do légii v tábore Padula	koniec decembra - vrátil sa do vlasti	-	1. 4. 1918, Pietole	Fattiche di guerra, revolučná medaila	3132	potvrdenie legionárom od 13. 1. 1918 - 31. 12. 1919; potvrdené 12. 6. 1930; žiadost' od líčobného ústavu od Křtiny pluk bol preradený; v jednom liste píše, že do légie nastúpil (hlásil sa) v Padule, provincia Salerno 17. 12. 1917, zaradený do armády 24. 4. 1918 vo Foligno; do 12. 10. 1919 bol v 34. pluku I. práporu 4. guľ. roty, neskor bol v 34. pluku II. práporu 8. guľ. roty; 26. 3. 1920 v. roty II. práporu; demobilizačný záznam podpísaný v Opave 9. 12. 1920
František	Jašek	10. rota / II. guľ. rota	vojín	od 1915, 54. p. pl., neskor 31. str. pluk	-	-	1. 5. - presunutý od 10. roty ku guľometnej rote	3. - 22. 9. 1919 - dovolenka; 10. 11. - prijatý do 35. pluku; 13. 11. - prijatý u 35. pluku, 6. divízia	22. 4. 1918	revolučná medaila, fattiche di guerra	7984	služba od 16. 4. 1918 - 1. 8. 1920; podpísané 5. 9. 1920; demobilizačný záznam 31. 7. 1920 v Lubenci; popis výstroja
Viktor	Koláček	5. rota / IV. guľometná rota	vojín, strelec	I. 1. 6. 1915 Kroměříž, 3. p. pl., pešiak	ranený	-	27. 4. - presunutý z 5. oddielu ku guľometnej rote, 1. oddielu, 4. regimentu; 6. 6. - 10. 6. - v nemocnici v Nami (?); 8. 6. - presunutý od depozitnej roty ku oddielu vo Vicenza; 6. 9. prišiel do vojenskej nemocnice; 10. 11. prijatý z poľnej nemocnice č. 244 ku depozitnej rote; 15. 11. - presunutý k 4. rote 34. pluku; 23. 11. - 28. 11. - v nemocnici	29. 5. - 12. 6. - dovolenka; 10. 6. - ochorel; 17. 6. 1919 - prijatý na ošetrovanie v glúcnom liečebnom ústave v Šternberku; 4. 10. - prepustený na zhromaždenie do Uhler; Hradiska; 15. 11. - odišiel na ríšsku dovolenku; 24. 4. 1920 - predaný k 5. rote od 2. guľ. roty 34. pluku; 29. 4. - prepustený do 31. 6. 1921 pre Policajný oddiel v Bratislave	?	Fattiche di guerra, revolučná medaila	5521	potvrdenie legionárom od 28. 10. 1917 do 31. 12. 1919; 10. 1. 1921 - demobilizovaný(?) v Kroměříži; opis výstroja; 23. 12. 1918 - vrátil sa 25. transportom
Josef	Kršek	3. prápor 11. rota	pešiak	15 mesiacov, pešiak, 25. 4. 1916 - odvedený	-	25. 4. 1916 - odvedený do rak. armády; 11. 5. 1916 - nastúpil na službu	6. 1. - odvedený na bojové územie; 10. 6. - predaný ku 3. práporu 11. roty	10. 8. 1919 - predaný ku technickej rote; 12. 6. 1920 - odišiel na dovolenku	17. 4. 1918	Fattiche di guerra, revolučná medaila	7237	potvrdenie legionárom od 28. 10. 1917 do 31. 12. 1919; 10. 1. 1921 - demobilizovaný(?) v Kroměříži; opis výstroja; 23. 12. 1918 - vrátil sa 25. transportom

2. Talianski legionári - Bareš-Kršek - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1916-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	sfub	vyznamena nie	číslo legionára	ostatné informácie
6	Vojtěch	Nykl	8. guf. rota/ II. guf. rota	čatár, rotmajster	19 mesiacov, 20. 5. 1915 - odvedený; nastúpil 15. 10. 1915 do 13. str. pl. v Olomouci; neskor 31. zemebrannecký pluk	do pravej nohy	28. 6. 1917 - prišiel do tábora v Cassine; 4. 7. 11. - bol mimo tábora, 20. 11. - vrátil sa do tábora v Cassine	marec - Padua; 24. 4. - prijatý k 8. guf.rote 34. pluku od 6. príboru, hodnosť slobodník; 6. 6. - odišiel do vojnového pásma spolu s plukom; 15. 11. - povýšený na desiatnika; 23. 12. - navrátil sa do vlasti transportom č. 24	11. 4. 1919 - povýšený na čatára; 28. 3. - 13. 4. 1920 - dovolenka; 29. 4. 1920 - obdolený do nemocnice v Trnave; 9. 5. 1920 - vrátil sa z nemocnice	17. 4. 1918	Taliansky vojenský kríz s armádou a divíziou pechotou, Fatiche di	6503	potvrdenie legionárom od 13. 2. 1918 v Padule do 17. 12. 1920; demobilizačný záznam podpísaný 7. 12. 1920; demobilizovaný(?) 30. 12. 1920; popis výstroja, zasláná talianska poštka v hodnote 500 lir;
7	František	Ondráček	II. rota	slobodník, desiatnik	2 a pol roka, slobodník, 15. str. pluk; 13. zemebrannecký pluk	-	20. 4. 1916 - odvedený do rak. armády; 11. 5. - nastúpil na službu v Olomouci;	10. 8. - Ferrara; 31. 8. - pridelený do prvého čs. oddielu v Avezzano	11. 1. 1919 - povýšený na desiatnika; 4. 1. 1920 - poslaný do Prahy do poštového kursu	31. 8. 1918	Fatiche di guerra, revolučná medaila	17035	potvrdenie legionárom od 11. 8. 1918 do 1. 1. 1920; podpísané 17. 5. 1920; prepustený 24. 3. 1921; demobilizačný záznam 3. 2. 1921 v Plzni; katolik; opis výstroja;
8	Josef	Perdula	6. divízia	čatár	1893 (21 rokov) - odvedený do domobranneckej preliadky; 1914 - v Olomouci nastúpil na službu; 13. dom. pl. 34. p. pl.	-	11. 9. 1917 - odišiel z Manzony; 9. 10. - odišiel z Paduly	20. 5. - presunutý do depozičnej roty; 22. 5. - priradený do zdravotníckej seksie; 13. 12. - predaný od 6. zdravotníckeho oddielu do nemocničného vliaku;	2-8. 1. - dovolenka; 22. 4. - odišiel na neurčitú dovolenku; 25. 11. - dostal preukaz za roky v službe	11. 5. 1918	-	13112	potvrdenie legionárom od 11. 5. 1918 v Padule do 22. 4. 1919 (dem.); mandátke vyplatená talianska poštka 500 lir 19. 1. 1938; legionár zomrel 2. 8. 1937 v Stemberku na degeneráciu myocardu, nárúženstvo deskovateľská; v talianskom spise sa uvádza rímskokatolícke; Manzono - Padova - Ancona - Castellamare Adriatico - Caserta - Casale d'Altamura; opis výstroja (2. 10. 1917); vrátil sa do vlasti 49. transportom
9	Josef	Ryška	6. rota/11. rota	pešiak, strelec	2 roky	na tvári	-	22. 7. - ranený, 20 dní v nemocnici, neskor prepustený z nemocnice č. 068	30. 5. - 5. 5. 1919 - v nemocnici (v 11. rote); 26. 7. - 11. 8. - dovolenka; 18. 9. - odišiel na služobnú dovolenku do Terstu; 31. 10. 1919 - prepustený k čelnictvu	18. 4. 1918(?)	-	467	potvrdenie legionárom od 30. 9. 1917 do 31. 12. 1919; podpísané v Prahe 25. 8. 1920; v tábore v Padule č. barku 24;
10	Jan	Ryznar	3. rota/tech. rota	strelec	28. 3. 1915 - 1918, 93. pl., 15. str. pl.	v Rusku do pravej nohy, Práva do ľavej ruky	-	5. 7. - prišiel do nemocnice č. 204; 1. 9. - zaradený k depozičnej rote; 10. 8. - odišiel do vojnového pásma	6. 5. 1919 - prijatý u 3. roty 35. pluku od zákopového oddielu; 21. 7. - odišiel na dovolenku; 11. 3. 1920 - prijatý u 35. pl. od telegrafického kursu z Jihavy	31. 8. 1918	taliansky kríz revolučná a spojenecká medaila revolučná medaila, croce di guerra, fatiche di guerra	17828	potvrdenie legionárom od 31. 8. 1918 do 31. 12. 1919; zajatý do tábora v Sulmone; vrátil sa späť 52. transportom; žiadal poistku; katolik; opis výstroja; infekce prost.
11	Vladimír	Šládek	8. rota	pešiak	2 roky; 11. 5. 1918, 54. p. pl. 119. pluk počas zajatia	-	-	10. 6. - prijatý u depozičnej roty; 1. 7. - odišiel do vojnového pásma	30. 8. 1919 - preložený ku štábinej rote	7. 6. 1918	-	12012	potvrdenie legionárom od 7. 6. 1918 do 31. 12. 1919; tábor v Sulmone; nežiadal poistku; demobilizačný záznam podpísaný v Bratislave 17. 1. 1920; opis výstroja
12	Bohuslav	Šebelík	9. rota	šikovateľ	13 rokov	do ľavej kyčle granátom	-	4. 6. - odišiel do vojnového pásma; pluku ku 32. pluku; 27. 11. - predaný ku veliteľskej jazde 32. pluku	1. 4. - aktivovaný; 24. 4. 1919 - povýšený na nadstrážmajstra; 6. 5. - odišiel k veliteľstvu skupinovej jazdy od 1. švadronu; 10. 5. - odišiel k veliteľstvu 33. pluku štábinej roty od veliteľskej skup. jazdy; 14. - 21. 5. - dovolenka; 21. 9. - 20. 11. - dovolenka, vrátil sa do Rumunska k 1. švadrone	17. 4. 1918	taliansky vojenský kríz	10188	potvrdenie legionárom od 2. 10. 1917 do 31. 12. 1919; 7. švadronová jazda (19. 8. 1921)

3. Talianski legionári - Nykl-Šebelík - 2. časť

13	Václav	Šklíba	7. rota	pešiak	13 mesiacov, pešiak, 30 p. pl.	do ľavej nohy pod koleno	30. 10. 1916 - v nemocnici č. 232; 12. 11. - presunutý do väzenského tábora v Padule; 11. 1. 1917 - presunutý do koncentračného tábora Santa Maria Capua Vetere, 2. 7. - presunutý do Paduly	20. 5. - prijatý od depozičnej čs. roty vo Folignu ku 9. rote; 11. 11. - prijatý od 9. roty k štábinej rote 32. pluku; 26. 12. - vrátil sa do vlasti transportom č. 39;	14. 6. 1919 - predaný od pluku štábinej roty ku 9. rote 32. pluku; 27. 6. - predaný od 9. roty ku III. štábinej rote 32. pluku; 3. 12. - predaný do posádckovej väznice	11. 5. 1918	-	4522	nežiadal poistku; ženatý; demobilizačný záznam podpísaný v Košiciach 9. 7. 1920; opis výstroja.
14	Alois	Švábeník	8. str. pušky	strelec	1915 - 1917; 3. p. pl.	-	-	-	2. - 13. 6. 1919 - dovolenka (presunutý od 8. roty guľometnej k II. oddielu zákopovému; 4. 6. - presunutý k 8. guľometnej rote; 1. 9. - odišiel k čelnictvu;	?	-	10171	potvrdenie legionárom vydané 10. 12. 1920; rímskokatolik; opis výstroja;

4. Talianski legionári - Šklíba-Švábeník - 2. časť

	meno	priezvisko	dátum	rok narodenia	miesto nar.	okr. nar.	bydlisko	okres	zamestnanie	dátum zajatia	miesto zajatia	zar. do légii	demobilizovaný	uznané roky	pluk
1	Tomáš	Baran	17. 1.	1894	Smržice	Prostějov	Smržice	Prostějov	roľník	20. 6. 1916	Berestečko	2. 11. 1917	20. 11. 1920	8 r. 6 m.	1. sanit. pl.
2	Jan	Bartoňek	26. 6.	1895	Krnov	Šternberk	Krnov	Šternberk	roľník	17. 10. 1916	Koňluchy	5. 7. 1917, Boršpol	2. 12. 1920	9 r. 6 m.	3. pluk
3	Jan	Boháček	2. 10.	1891	Helenov	Jihlava	Helenov	Jihlava	námorník	7. 11. 1914	Čing-Tao	30. 6. 1918	-	7 r. 3 m.	lodný oddiel Vladvostok, 5. pluk
4	František	Čtvrtlík	22. 8.	1884	Mor. Loděnice	Olomouc	Mor. Loděnice	Olomouc	hospodársky správca	16. 7. 1915	Sokaf	21. 7. 1917	31. 3. 1921	11 r. 3 m.	štáb vojaka
5	Kleofáš	Čtvrtlík	6. 2.	1889	Laštany	Šternberk	Laštany	Šternberk	murár	10. 6. 1916	Okna, Bukovina	1. 6. 1918, Novonikolaj	5. 11. 1920(?)	6 r. 6 m.	7. pluk
6	František	Dobeš	8. 5.	1890	Dědice	Vyškov	Hlubočky	Kroměříž	obchodný príručník(?)	22. 3. 1915	Přemysl	14. 11. 1917, Boršpol	8. 10. 1920	9 r. 6 m.	2. del. pl.
7	Josef	Dokoupil	2. 3.	1890	Přivin	Přerov	Přivin	Přerov	služba na dráhe	13. 10. 1914	Ivangorod	21. 10. 1916	2. 7. 1920	9 r. 6 m.	4. pluk
8	Jan	Drnovský	21. 12.	1892	Náměšť na Hané	Olomouc	Náměšť na Hané	Olomouc	roľník	14. 5. 1915	Karpaty	5. 9. 1917, Boršpol	22. 6. 1920(?)	8 r.	údernícky prápor
9	Karel	Groman	3. 11.	1893	Miskovice	Tábor	Náměšť u Olomouce	Olomouc	továrny robočník	16. 7. 1916	Hrochov	27. 11. 1916	6. 8. 1920	10 r. 6 m.	1. pl. ľahkého delostrelectva
10	Antonín	Hádel	29. 8.	1893	Laštany	Šternberk	Laštany	Šternberk	pokryvač	6. 3. 1915	Karpaty	19. 8. 1917, Boršpol (dn. Boršpíl)	2. 10. 1920	8 r. 9 m.	6. pl.
11	Antonín	Herzán	12. 1.	1890	Čejkovice	Hodonín	Čejkovice	Hodonín	obuvník	25. 3. 1915	Karpaty	24. 6. 1916	14. 4. 1920	11 r.	1. pl.
12	František	Hlavinek	7. 9.	1891	Štámov	Šternberk	Štámov	Šternberk	roľník	19. 3. 1915	Karpaty, Ekaterinoslav	20. 5. 1918	28. 9. 1920	6 r. 9 m.	8. pl.
13	František	Chudý	7. 5.	1895	Laštany	Šternberk	Laštany	Šternberk	murár	20. 7. 1916	Koželec, černigovská gubernia	9. 12. 1917, Boršpol	18. 11. 1920	8 r. 3 m.	8. pl.
14	Alois	Chytil	5. 7.	1895	Topolná	Uher. Hradiš	Viedeň, Šternberk	Viedeň, Olomouc, Šternberk	stolar, truhlár, po vojne pracoval na pošte	13. 9. 1915	Rovno, Volynská gubernia	31. 7. 1917, Boršpol	5. 11. 1920	11 r. 3 m.	1. úderný prápor
15	Jan	Jahn	15. 12.	1890	Přáslavice	Olomouc	Přáslavice	Olomouc	brusič železa	21. 12. 1914	Pinčov (poľsko)	14. 8. 1918, Ornsk	25. 9. 1920	5 r. 9 m.	1. delostrel. divízia
16	Jan	Janků	22. 8.	1895	Horní Studénky	Zábřeh na Moravě	Horní Studénky	Zábřeh na Moravě	roľník	10. 6. 1916	Okna	11. 12. 1917, Boršpol	15. 12. 1920	7 r. 9 m.	6. pluk
17	Alois	Jašek	4. 9.	1895	Přivovice	Litovel	Přivovice	Litovel	roľník, po vojne ošetrovateľ v	11. 7. 1915	Kristinopol (dn. Boršpol)	27. 6. 1917, Boršpol	21. 10. 1920	11 r.	5. pluk
18	Bartoloměj	Ježek	8. 8.	1896	Měrovice	Přerov	Měrovice	Přerov	krajič, po vojne poštový	21. 8. 1915	Mlynov pod Dubnem	7. 9. 1917, Boršpol	19. 2. 1921	10 r. 6 m.	10. pluk
19	Josef	Juránek	15. 9.	1896	Trusovice	Olomouc	Bohunovice	Šternberk	roľník	21. 6. 1915	Koropce(?)	6. 7. 1917, Boršpol	28. 1. 1921	10 r.	5. pluk
20	Ignác	Kinc	24. 10.	1893	Sejpek	Tiňnov	Bystřice nad Pernštejnem	Nové Město na Moravě	robočník	23. 11. 1914	Krakov	4. 6. 1918	3. 10. 1920	-	6. pluk
21	Karel	Kluska	16. 10.	1888	Holešov	Holešov	Lomnička	Tiňnov	obuvník	31. 8. 1914	Komárov (SK?)	13. 7. 1917, Bobujsk	27. 9. 1920	8 r. 9 m.	2. pluk
22	František	Konečný	14. 7.	1895	Troubelice	Šternberk	Troubelice	Šternberk	roľník	8. 6. 1916	Rožišče	15. 8. 1917, Berežan	4. 12. 1920	-	7. pluk

5. Ruskí legionári - Baran-Konečný - 1. časť

	meno	prizvisko	dátum	rok narodenia	miesto nar.	okr. nar.	bydlisko	okres	zamestnanie	dátum zajatia	miesto zajatia	zar. do légii	demobilizovaný	uznané roky	pluk
23	František	Koňarik	14.4.	1895	Hrozenkov	Vsetín	Halenkov	Vsetín	truhlár	17.9.1916	Kiribaba (Rumunsko)	19.9.1916	24.1.1921	11 r.	2. pluk
24	Antonín	Košťanský	18.3.	1890	Viedeň VI.	Viedeň	Blansko	Boskovice	strojový konštruktér	4.6.1915	Lov	31.10.1918, Omsk	8.1.1921	9 r. 3 m.	-
25	Josef	Kristek	22.5.	1895	Chrov	Zábřeh	Horní Stučký	Zábřeh na Moravě	robník	21.7.1916	Berestečko	-	11.10.1920	8 r. 6 m.	5. pluk
26	Ferdinand	Kropáč	15.4.	1890	Pískov	Uničov, Šternberk	Troubelice	Šternberk	robotník s kovem	16.5.1915	Krásno	3.5.1918, Omsk	20.5.1920	5 r. 6 m.	1. del. pluk
27	Leopold	Kunc	29.7.	1887	Buchlovice	Uher. Hradiště	Buchlovice	Uher. Hradiště	krajiř	6.11.1914	-	14.6.1916, Kyjev	27.5.1920	11 r. 3 m.	1. pluk
28	Jan	Kvapil	22.6.	1896	Obectov	Litovel	Šternberk	Šternberk	košár, po vojne robotník na	17.9.1915	Rovno, Volynská	-	28.12.1920	7 r. 3 m.	2. pluk
29	Josef	Kvapil	17.2.	1895	Tršice	Hranice na Moravě	Tršice	Hranice na Moravě	obuvník	23.6.1915	Halič	24.7.1917, Bobrujsk	3.11.1920	9 r.	4. pluk
30	Antonín	Laiřoch	5.4.	1897	Přerov	Přerov	Olomouc	Olomouc	krajiř	1.7.1917	Koňuchy	16.2.1918, Borispol	-	5 r. 9 m.	10. pluk
31	Cyril	Mička	10.3.	1895	Chroustov	Nové Město na Moravě	Chroustov	Nové Město na Moravě	výrobca kolies	13.9.1915	Počajev	26.7.1917, Borispol	19.10.1920	9 r. 3 m.	6. strel. Handedý pluk
32	Jindřich	Moudrý	9.6.	1897	Litence	Kroměřiz	Litence	Kroměřiz	študent	13.6.1916	Bužáč	18.7.1917, Borispol	-	-	7. pluk
33	Ferdinand	Očenařek	25.5.	1897	Vesiko	Olomouc	Vesiko	Olomouc	murár	21.6.1916	Berestečko	6.8.1917, Borispol	22.11.1920	8 r. 9 m.	5. pluk
34	František	Opletal	16.9.	1895	Mor. Loďnice	Olomouc	Mor. Loďnice	Olomouc	murár	21.6.1915	Dnester	28.6.1917, Bobrujsk	10.11.1920	9 r. 3 m.	4. pluk
35	Jaroslav	Opletal	4.3.	1884	Moravská Ostrava	Moravská Ostrava	Šternberk	Olomouc	finančný účtovný revisent	27.8.1914	Lublin	15.8.1918, Novonikolajevsk	29.9.1920	5 r. 9 m.	Tyřit
36	Jaroslav	Pegáč	3.4.	1897	Velké Pavlovice	Hustopeče	Velké Pavlovice	Hustopeče	sedliak, po vojne poštový	20.6.1916	Kolky	1.11.1917, Žitomir	17.12.1920	8 r. 6 m.	4. pluk
37	Jan	Piša	8.11.	1896	Poňá	Německý Brod	Poňá	Německý Brod	obuvník	23.9.1915	Luck	27.8.1917, Borispol	8.1.1920	9 r. 3 m.	6. pluk
38	Petr	Ptáček	28.6.	1895	Jedlí	Zábřeh	Jedlí	Zábřeh	robník	10.6.1916	Luck	15.1.1918	-	7 r. 6 m.	5. pluk
39	Josef	Režňák	2.3.	1890	Nová Lhota	Hodonín	Dub	Olomouc	robník	27.3.1915	Karpaty	11.7.1918, Omsk	15.2.1921	6 r.	1. jazdný pluk
40	Václav	Seidler	12.3.	1894	Konice	Litovel	Konice	Litovel	rezník a údenár	20.6.1916	Karpaty	19.7.1916	6.9.1919	9 r. 9 m.	Americká misia
41	Josef	Sněchal	7.1.	1891	Žerotín	Šternberk	Žerotín	Šternberk	železničný telegrafista	2.3.1915	Tarnopol (dn. Ternopil)	8.11.1917, Borispol	15.11.1920	-	2. štábová divízia
42	František	Snášel	28.8.	1896	Budečkov	Litovel	Budečkov	Litovel	robník	17.6.1916	Ostrov	16.7.1917, Borispol	17.11.1920	8 r.	1. pluk
43	Metoděj	Suchánek	4.7.	1896	Přerov	Přerov	Přerov	Přerov	krajiř	7.9.1915	Zálesčiky	16.7.1917, Borispol	2.12.1920	9 r. 6 m.	8. pluk
44	Josef	Šípula	5.3.	1897	Nový Hrozenkov	Vsetín	Nový Hrozenkov	Vsetín	robník	7.7.1916	Luck	29.6.1917, Borispol	4.12.1920	9 r. 3 m.	6. pluk
45	Josef	Vavroušek	14.10.	1896	Dolní Štěpánov	Olomouc	Moravská Huzová	Olomouc	robník	17.8.1915	Alexandrovka	1.10.1917, Žitomir	-	-	2. pluk
46	František	Žváček	7.8.	1889	Bohuslavice	Zábřeh	Bohuslavice	Zábřeh	robník	4.6.1916	Bukovina	1.9.1917	9.8.1920	-	II. strelčák divízia

6. Ruskí legionári - Koňarik-Žváček - 1. časť

	meno	prizvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
1	Tomáš	Baran	technická rota	strelec	13. zem. pl., na službu nastúpil 21.6.15 v Olomouci	do hlavy	17.11.17 - zaradený do 1. inžinierskej roty 1. divízie; 1917 - rádo výcvik 1. čs. základného pluku v Žitomíre;	31.3. - veliteľom roty pochválený za osobitnú účasť na obranách pri ústupe 4. roty z Ukrajiny; 30.10. - ranený v Pochvistínve; 21.12. - vrátil sa z 4. nemocnice v Čeljabinsku;	22.10 - 19.11. - vyslaný na stanicu v Čeremchove za účelom stavby barákov pre 4. strelčák pluk; 14.8.20 - transport	-	712174	sociálny demokrat; 20. transport Mount Vernon Amerika; tvoril jazdný voj (ariangardu)
2	Jan	Bartoněk	11. rota	slobodník	5. prapor myslivecký; nastúpil v roku 1915 pri Odra	-	-	-	14.8.20 - transport; 21.8. - za vzorné chovanie povýšený na slobodníka;	spojenecká medaila, 4. rev. medaila, 4. rev. vojnový kríž	712745	transport č. 20 Vemon-Amerika; zúčastnil sa útupu z Ukrajiny a bojov proti sovietskym vojskam
3	Jan	Boháček	-	práporčík	5. prapor myslivecký; nastúpil na službu 15.1.1915 v	-	-	-	8.5.19 - zaradený na loď Smělsk; 12.2.20 - prevedený na loď Strjelok; 1.3. - menovaný obštorickým zástupcom; október 1920 loď "Legie" dopravil do Terstu	-	716863	potvrdenie legionárom od 30.6.18 do 11.10.20; transport č. 35; znalosť nemčiny, taliančiny, ruštiny, čínštiny a angličtiny; 1904-1906 - absolvoval námornú školu v Šibeniku; patrí do ruskej evidencie; bol zajatý s ostatnými námorníkmi v Čching Tao Japonsku; po vojne pokračoval vo vojenskej službe
4	František	Čtvrtík	-	čatár	13. zem. pluk	-	-	-	-	-	723787	potvrdenie legionárom od 3.3.17 do 30.11.1920; Sokol; prepustený na vlastnú žiadosť; bol v sanitarom visku č.3
5	Kleofáš	Čtvrtík	2. rota	strelec	4. hulán. pl.; nastúpil na službu 15.1.1915 v	vykbená noha	-	28.9. - vykblenie nohy	17.10.19 - vystúpil z cirkvi;	-	723788	potvrdenie legionárom od 1.6.18 do 23.7.20; sociálny demokrat; znalosť ruštiny; transport č. 24, loď Cortiza; zánel ľavého kibu; v spise asi dvadsať bojov, ktorých sa zúčastnil
6	František	Dobeš	2. bat.	šikovateľ	10. prapor penneho delostrelectva; nastúpil na službu 27.7.1914	-	-	2.7. - zaradený ako mladší ohňostroja 2. čs. del. brájd; 4. batéria; od 27.6. do 28.8. - zúčastnil sa ťaženia proti boľševikom vo východnom oddieli na obnovení vlaku;	1.11.19 - povýšený na staršieho ohňostroja; 15.7.19 - povýšený na šikovateľa	4. rev. medaila, spojenecká medaila	725185	potvrdenie legionárom od 14.11.1917 do 20.6.1920; Sokol; národný socialistus; 23. transport Pres Grant; rímskokatolíck; opievavý nosač na slávnostiach rovnousta légii; ruská légia
7	Josef	Dokoupil	1. rota	čatár	93. p. pl.; strelec; nastúpil 1914 v Krakove; 54. p. pl.	áno	20.11.16 - prevedený do záložného praporu; 6.11.17 - prevedený do 4. pluku	8.9. - ranený proti sovietskym vojskam pri Orlovke	1.12.19 - nemožnosť pohybu pravého kibu; vada vzrška z aktívnej služby;	-	725507	potvrdenie legionárom od 21.10.16 do 30.11.19; sociálny demokrat;
8	Jan	Drnovský	3. rota	strelec	4. hulánsky; jazdec;	áno	-	18.6. - ranený v boji u Trojická ručným granátom; 28.7. - vrátil sa;	24.7.19 - potrestaný 8 dňami prísneho väzenia za predaj ľavého práda; 13.2.20 - prevedený pod veliteľfa Daleký Východ; 22.6.20 - strelec; 1. úderný prapor;	-	727066	potvrdenie legionárom od 5.9.17 do 23.4.20; Sokol; všeobecná škola; evakuovaný 19. transportom (Madawaska); katolíck;

7. Ruskí legionári - Baran-Drnovský - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
8	Jan	Drnovský	3. rota	strelec	4. huľanský jazdec;	áno	-	18.6. - ranený v boji u Trojčika ruľným granátom; 26.7. - vrátil sa;	24.7.19. - potrestaný 8 dňami prisného väzenia za predaj lepšieho prádla; 13.2.20. - prevedený pod veliteľa Dašský Východ; 22.6.20. - strelec, 1. údemý prápor;	-	727066	potvrdenie legionárom od 5.9.17 do 23.4.20; Sokol; všeobecná škola; evakuovaný 19. transportom (Madawaska); katolik;
9	Karel	Groman	3. batéria	desiatnik	12. dragún; nastúpil na službu 24.8.1914 v Olomouci	áno	11.4.17 - prevedený do 3. str. pluku; 14.4. - zapísaný do 3. roty; 18.6. - ranený v boji pri Zborove; 13.7. - prišiel zo Stolyvynskej nemocnice (Kyjev), pridelený ku 2. rote; 21.7. - odoslaný ku 3. str. pluku;	4.7. - zúčastnil sa rozhodujúcich bojov v Bezenouku a Samary;	1.5.19 - povýšený na strelmajstra; 15.11. - vystúpil z rímskokatolíckej cirkvi; 10.4. - 8.7.19 - ochrana sibirskej magistrály;	-	734752	potvrdenie legionárom od 22.11.16 do 23.4.20; sociálny demokrat; 6. trieda obecná; znalosť ruštiny a nemčiny; zúčastnil sa bojov s Nemcami pri Bachmači;
10	Antonín	Háfel	12. rota	slobodník	26.10.14 - nastúpil na službu v Olomouci; 5. pl. myslivec	-	-	23.10. - absolvoval 2 a pol mesačný poddostojnícky kurz;	19. - absolvoval kurz pri 2. str. divízi (1.8. 6 medol; Tomskej); 5.4.19 - vystúpil z rímsko katolíckej cirkvi; 2.6. - slobodník; 1.3.20 - deparník; 19.6.20 - príbeh do Československa;	čs. revolučná medaila, spojenecká medaila;	735242	potvrdenie legionárom od 10.8.1917 do 20.6.1920; bez vyznamania; Sokol; 23. transport Resid. Grant I.; vedel po rusky; všeobecná škola; V záznamoch sa píše: „Nastúpil ku preprave čs. armády na francúzskom bojisku (1.3.18), na ceste sa zúčastnil bojov s Nemcami pri Bachmači (10.3 - 13.3.18), so sovietskymi vojskami na východnom bojisku (20.6. - 15.9.19), na západnom bojisku (25.9.18 -“
11	Antonín	Herzán	8. rota	slobodník	3. p. pl. neskôr 10. p. pl. nastúpil v Brne 1915;	ploskosť nôh - ťažkosť pri chôdzi; ploské nový vyššieho stupňa;	24.6.16 - vstúpil dobrovoľne do legii a bol priradený k záložnej rote, slúžil v Kyjeve; 1.8. - bol priradený ku 8. rote; 26.10. - 8.12. - na dovolenku; 6.12. - prijal pravoslávné meno Alexej; 1.2. - 1.6.17 - zúčastnil sa rozvedok; 2.3. - 7.5.17 - v štábe 117. pešej divízie;	28. - 29.5. - boj v Penze; 3. - 5.6. - boj v Bezenouku; 25.7. - povýšený na slobodníka; 1.9. - boj v Gnoych(?); 6.9. - Livenka; 8.9. - Ontovka; 22.9. a 27.9. - Nikolajevka(?); 1.10. - Androskova; 2.10. - Pokrovskoj; 4.10. - Kam. Brod; 11.11. - Kulbajev; 3.11. - Pokrovkoj; 3.12. - pridelená právomoc v G(67) Č.S.N.R.	16.1.19. - pridelený v právomoc M.N.C.; 23.3.20 - získal čs. revolučnú medailu; 27.5. - spojenecká medaila;	zborovská medaila; čs. revolučná medaila; spojenecká medaila;	739173	potvrdenie legionárom vydané 6. 3.23 uznaná služba od 24.6.16 -11.1.20; posledné zjatie Taškent; všeobecné vzdelanie; evakuácia do vlasti loďou Italy Mare 22.11.19; demobilizovaný v Kroměříži;

8. Ruskí legionári - Groman-Herzán - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
12	František	Hlavinek	2. str. div.	desiatnik	5. mysl. prápor; v rak. vojsku od 1912, nastúpil v Olomouci; desiatnik	-	-	29.5. - vstúpil do vojska a je zapísaný do zoznamu pluku a 4. pochodovej roty; 13.7. - priradený ku 2. pochodovej rote; 19.8. - povýšený na slobodníka; 2.9. - prevedený do 1. pochodovej roty, poslaný na strážnu službu ku skladom 2. str. divízie na stanici;	1.3.19 - 1.5.20 - ochrana sibirskej magistrály; 23.4.19 - Krvoščekovo(?); 12.8. - vrátil sa do pluku; 9.9. - absolvoval 7 nedelň inštruktorský kurz 2. str. div.; 3.11. - po ukončení kurzu nekvifikovaný pre nemoc; 6.4.20 - po zrušení pochodovej roty, prevedený do 2. roty; 6.6. - odišiel z Vladivostku na loď Dólar cez Kanadu do vlasti; 17.7. - odišiel z Kanady loďou Belgie; 31.7. - prišiel do vlasti do Opavy; 5.9. - povoluje sa mu nosiť obe služby; 6.9. - obdržal repatričnú dovolenku do 6.11.	nárok na čs. rev. medailu a spojeneckú medailu	740141	potvrdenie legionárom vydané 12.5.1921 uznané od 20.5.18 - 29.7.20; všeobecné vzdelanie; sociálny demokrat; evakuovaný transportom č. 28 (triedou?) Dolar-Belgij(?) 29.7.1920; nachádza sa tu ručne napísaný šľub, že bude rovnakú použiť iba na sľúbené účely; znalosť ruštiny; píše sa, že má nárok na udelenie čs. revolučnej medaily a spojeneckej medaily
13	František	Chudý	6. rota	slobodník	13. pl. nastúpil 1915 v Olomouci; 54. p.pl.	neurasténia	11.12.17 - vstúpil dobrovoľne do vojska	29.6. - 5.7. - Vladivostok - Nikolsk - Ussurijsky; 1.10. - 11.10. - Tagil - Ljaja (Sverdlovská oblasť); 15. - 29.10. - Rozjazi 59 - Sosnovka (Mordvianskoj);	20.2. - 20.8.19 - ochrana magistrály; 5.10.19 - prevedený na právomoc veliteľa Dialekého východu a vyškrtnutý zo zoznamu plukov a 6. roty; 18.11. - 19.12. - No(?) lebský závod; 5.9.20 - povoluje sa mu nosiť služby	nárok na čs. rev. medailu a spojeneckú medailu	746842	potvrdenie vystavené 21.3.21, uznaná služba od decembra 1920 do 13.8.20; všeobecná škola; manželka Dorota Chudá (rod. Skvorcová), bolo jej uhradených 140 Kč; znalosť ruštiny;
14	Alois	Chytil	3. rota	desiatnik	3. p. pl.; 1.3.15	priestrel	30.7.17 - zapísaný na zbernej stanici na Borispole; 1.8. - priradený k 8. rote 7. pluku; 29.10. - povýšený na desiatnika; 13.12. - prevedený na vlastnú žiadosť v právomoc veliteľa údernej roty	3.9. - ranený v boji o Siberský závod (Sverdlovská oblasť)	12. - 30.7.19 - odišiel do nemocnice do Krasnojarsku (na Jeniseji); 14.-16.9. - dva dni prisného väzenia za nedostatok na cvičenie a hrubé chovanie; 18.9. - obdržaný z neuposluchnutia rozkazu veliteľa a za vyhrážky v podnapilom stave, nakoniec oslobodený, keďže behom vyšetrovacej väzby sa správval vzorne; 24.9. - prevedený ku telefónnemu oddielu; 4.8.20. - trojmesačná dovolenka.	spojenecká medaila, čs. rev. medaila	746127	potvrdenie legionárom vydané 4.3.24, služba priznaná od 25.11.16 - 23.7.1920, sociálny demokrat; evakuovaný 6. transportom; mestská škola; znalosť ruštiny a nemčiny; v záznamoch asi dvestiat bojových operácií, ktorých sa zúčastnil; v spisoch sa vyskytuje mnoho žiadostí, napríklad sa tu spomína, že absentuje potvrdenie o vstupe do legii. Chytilovi sa nepáči, že sa mu uznala činnosť len od novembra 1916, chcel lo mať od jari;
15	Jan	Jahn	1. batalión, IV. batéria	delostrelec	54. p. pl.; odvedený 1911 v Olomouci	-	-	20.8. - pridelený do Omského zboru; 15.11. - prevedený do 1. batérie 1. fúdného delostrelectva	-	-	747718	potvrdenie legionárom 10.2.23, služba uznaná od 4.8.18 do 15.6.20; transport č. 22 Amerika; všeobecná škola; znalosť ruštiny a nemčiny; katolik; žiadol o započítanie mesiacov navyše;
16	Jan	Janků	6. rota	vojň	93. p. pl.; odvedený 3.4.15	fahko ranený	14.12.17 - prišiel zo zhrnajúcej stanice v Borispolu a zapísaný do 6. roty;	20.-23.3. - zúčastnil sa bojov s Nemcami u Bachmača; 28.6. - fahko ranený v Kulaže Rjeka v boji so sovietskymi vojskami;	12.5. - 19.6.19 - v nemocnici v Omsku, ochorel; 19.6.20 - prišiel do Československa, povolany na trojmesačnú dovolenku do 5.10.20; 16.7.20 - oprávnený nosiť služby; 21.9. - zaradený k 6. rote, 6. pluku	medaila čs. revolučná, medaila spojenecká	748470	služba uznaná od 11.12.17 do 20.6.20; všeobecná škola;

9. Ruskí legionári - Hlavinek-Janků - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie	
17	Alois	Jašek	11. rota	slobodník		-	13.9.17 - zaradený o 11. roty	12.9. - povýšený na slobodníka za chrabrosť;	-	čs. revolučná medaila, dohodová medaila,	749227	potvrdenie legionárom od 1.11.16 - 15.6.20; evakuovaný 22. Amerikou I.; v spisoch sa vyskytujú aj záznamy z 1933 roku, vtedy žiadal o predĺženie uznanej služby; svedčil za neho trať; posledné miesto zaslal Bránský rudník; všeobecná škola; znalosť ruštiny a nemčiny; potvrdenie legionárom od 1.3.17 do 10.8.20; pokročilé učilište; sociálny demokrat; potvrdenie sa stratilo a tak sa muselo znovu obnovovať; manželka Marie Ježková; odišiel do vlasti 30. transportom; v spise kvalifikačný záznam; v spise vlastný opis legionárskej služby; 2. pluk bol neskôr premenovaný na 10. strelecký J. St. Koziny; neskôr na preladený do 12. roty ako hospodár; žiadal o predĺženie uznanej služby v legiách; opisuje svoj spôsob prebuhliatia - pri ústupe sa ukryl do jamy po granátoch; vlastný životopis; uvádza, že v zajatí pracoval na stavbe a s ňou ani nepočul o československých legiách; prihláska do legii sa v spisoch nezachovala;	
18	Bartoloměj	Ježek	8. rota	desiatnik	54. pluk; odvedený 22.3.15, neskôr preradený do 32. pluku	črepinou bomby z nemeckého lietadla	Jurjev Poľský (dn. Yuryev-Poľský) - prihlásil sa tu do legii (23.3.17), bol tu v nemocnici;	máj 1918 - povýšený na slobodníka; 27.5. - 27.6. boje u Nižnouďina; 21.9. - 22.11. - samarská fronta	18.5. - 21.6.19 - boj za rieku Manu(?); 26.7.19 - povýšený na desiatnika; 10.8.20 - prišiel do vlasti;	-	750243	vlastný opis legionárskej služby; 2. pluk bol neskôr premenovaný na 10. strelecký J. St. Koziny; neskôr na preladený do 12. roty ako hospodár; žiadal o predĺženie uznanej služby v legiách; opisuje svoj spôsob prebuhliatia - pri ústupe sa ukryl do jamy po granátoch; vlastný životopis; uvádza, že v zajatí pracoval na stavbe a s ňou ani nepočul o československých legiách; prihláska do legii sa v spisoch nezachovala;	
19	Josef	Juránek	3. rota	čatár	54. pluk; 1915	2x fahko ranený	14.9.17 - povýšený na desiatnika;	-	18.1.-18.2.19 - v nemocnici v Petropavlovsku(?); 8.3. - prišiel do Vladivostoku; 18.6.20 - povýšený na čatára	kríž sv. Juraja (rus.),	751659	potvrdenie legionárom od 19.7.17 do 15.10.20; znalosť ruštiny; dve realky a hospodárska škola; úderný prípor č. 1; Sokol; katolik	
20	Ignác	Kinc	6. rota	strelec	14. zem. pl.; odvedený na jar; nastúpil do služby 27.8.14 v Brne	fahko ranený	-	9.6. - zapísaný do roty; 4.7. - ranený pri rieke Vagaj; zostal liečený v roty; 25.6. - 15.10. - zúčastnil sa bojov so sovietskymi vojakmi na západnom fronte;	19.6.20 - prestál hranice Československa; 27. - poslaný na trojmesačnú dovolenku;	čs. revolučná medaila, spjenecká medaila,	755416	manželka Františka Kincová; niekde má meno Hynek; všeobecná vzdelanie; oprávnený nosič služby	
21	Karel	Kluska	8. rota	pešiak	14. zem. pl.; odvedený 1909; nastúpil na službu 4.8.14 v Brne;	-	30.6.17 - prišiel do 33. pracovného príporu; 7.7. - zapísaný do 2. roty;	26.7. - vystúpil z rímskokatolíckej cirkvi	12.3. - 20.4.20 - evakuovaný transportom č. 19 loď Madawaska; 9.6. - veliteľom roty potrestaný 5 dňami väzenia za nevyplnenie rozkazu a hrubé chovanie predstavenému; 18.6. - 3 mesačná dovolenka;	spjenecká medaila, rev. medaila	11006	potvrdenie legionárom od 13.6.17 do 14.4.20; všeobecná a pokračov. škola; vystúpil z katolíckej cirkvi; opis výstroja; záznamy v azbuke; znalosť nemčiny a časti ruštiny; v spise asi dvadsať bojov, v ktorých bojoval; v roku 1910 absolvoval 6 mesačný telegrafický kurz a 18 mesačný poddôstnícku školu pri rote	
22	František	Konečný	5. rota	desiatnik	18. zem. pl.; 54. pluk;	do nohy	15.3.15 - nastúpil na službu v rak. armáde; 1.5. - odišiel na ruskú frontu; 10.10 - ranený do nohy; 7.6.16 - zajatý v Rožďo;	-	-	-	-	28017	Sokol; všeobecná škola; znalosť ruštiny a nemčiny; v spise asi sedem bojov;
23	František	Koňarik	12. rota	strelec	2. zák. prap.; nastúpil na službu 17.11.1915 v Brne;	áno, 2x	13.12.17 - odišiel do nemocnice;	-	28.1.19 - 14.2.19 - v Čeljabinskej nemocnici; 21.3.19 - test priateľského väzenia troch mesiaci; 24.5. - 4.7.19 - ochrana sibirskej magistrály; 10.11. - vyznamenaný pochvalou; 5.12. - preradený do zásekovacieho oddielu;	-	-	759215	potvrdenie legionárom od 19.9.16 do 23.4.20, Madawaska, 19. transport; v spise asi sedem bojov, v ktorých sa zúčastnil; dostal povolenie nosiť rovnošaty;

10. Ruskí legionári - Jašek-Koňarik - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
24	Antonín	Košťanský	sam. stroj. rota	čatár	4. p. pl.; nastúpil 1914 v Brne; 8. p. pl., 42. p. pl.	-	-	-	8.2.19 - prevedený v príslušnosť náčelníka štábu; 1.7.19 - povýšený na desiatnika za vzorné chovanie a priateľské plnenie svojich povinností; 1.4.20 - povýšený na čatára; 6.6.20 - evakuovaný cez ameriku; 28.1.21 - Pardubice;	-	760889	transport č. 28 Dolar Belgii; mal problémy s tým, že pochádzal z Viedne, preto ho najprv nechceli zobrať do legii; až potom ho prijali v Omsku; znalosť nemčiny; katolik
25	Josef	Křístek	12. rota	strelec	16. zem. pl.; nastúpil 15.3.15 v Šumperku	-	-	29.6.18 - 13.11.19 - boje na sibirskej magistráte	22.9.19 - absolvoval divíznú inštruktážnu školu v Tomsku;	čs. revolučná medaila a spjenecká medaila	764625	transport 22 Amerikou I.;
26	Ferdinand	Kropáč	1. rota	strelec	54. pl.; nastúpil 1914 v Olomouci;	-	-	27.7. - potrestán za opísanie a nedbalosť v službe na 30 dní väzenia, neskôr amnestovaný;	13.10.19 - lekárskou komisiou uznaný neschopným, aj keď v nemocnici liečený nebol; 1.12.19 - prijatý do evakuačného viaku; 17.2.20 - desiatnik;	-	764926	sociálny demokrat; znalosť ruštiny a nemčiny; transport č. 15 Slunko; 2. Omský pochodový prípor
27	Leopold	Kunc	5. rota	čatár	25. zem. pl.; nastúpil 30.7.1914 v Kroměříži	do ľavej nohy	-	29.5. - boj v Penze; 5.6. - Bezenúku; 26.6. - ranený v Buzuluku; 24.12. - povýšený na slobodníka;	24.4.19 - povýšený na desiatnika; 9.3.20 - povýšený na čatára za vzorné chovanie a priateľské plnenie služby;	čs. vojnový kríž, revolučná a spjenecká medaila	768236	znalosť ruštiny a nemčiny; Sokol; národný socialista; vystúpil z rímskokatolíckej cirkvi; transport č. 13
28	Jan	Kvapil	8. rota	strelec	13. p. pl.; nastúpil 10.3.1915 v Šumperku (93.pl.)	-	-	-	12.3.20 - evakuovaný	-	768994	národný socialista; transport č. 19 Madawaska; opis výstroja; dostal právo nosiť rovnošaty na sľavnostné príležitosti; čiastočná znalosť ruštiny; asi dvadsať bojov; žiadli o ďalšie uznanie služby v legiách; nakoniec mu bolo vyhovene - rušili za neho asi ďalší traja legionári;
29	Josef	Kvapil	1. guf. rota	desiatnik	54. p. pl.; nastúpil v marci 1915; neskôr 18. zem. pluk	-	16.9.17 - prišiel do telefónneho oddielu;	7.8. - preložený do 1. guf. roty; 19.9. - vystúpil z rímskokatolíckej cirkvi;	23.1.20 - povýšený na slobodníka; 17.6. - vrátil sa do vlasti trans. č. 22; 7.7. - povýšený na desiatnika;	čs. revolučná medaila a spjenecká medaila	769011	potvrdenie legionárom od 1.2.16 do 15.6.1920; Sokol; vystúpil z rímskokatolíckej cirkvi; transport č. 22 Amerikou; zúčastnil sa bojov proti Nemcom na Bachmači, proti Sovietom na Sibíri a ochrane sibirskej magistrály; znalosť ruštiny a jazyky na bicykli; opis výstroja; desať rôznych bojov
30	Antonín	Laitoch	2. guf. rota	slobodník	5. pl.	áno	-	-	1.1.19 - povýšený na slobodníka; 6.5. - uznaný lekárskou komisiou úplne neschopný vojenskej služby; 24.6. - evakuovaný transportom č. 5. Archer;	-	769495	Sokol;
31	Cyril	Mička	6. rota	strelec	20. pluk; nastúpil do služby v marci v Jihave	-	-	10.-13.3. - boj o Bachmač	17.-21.6.19 - vo väzení; 19.6.20 - prekročil hranice čs. republiky	Bachmačská medaila; čs. revolučná medaila; spjenecká medaila;	25515	transport č. 23, Pres Grand; oprávnený nosič služby
32	Jindřich	Moudrý	3. rota	desiatnik	3. p. pl.	áno	14.9.17 - povýšený na desiatnika	1.8. - ranený; 17.9. - vrátil sa z nemocnice; 23.12. - vyznamenaný francúzsou striebornou medailou;	1.11.19 - absolvoval inštruktorský kurz 2. str. divízie;	francúzska strieborná medaila	27470	evakuovaný 26. transportom Carica I(?)on; znalosť ruštiny a nemčiny;

11. Ruskí legionári - Košťanský-Moudrý - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
33	Ferdinand	Očenašek	12. rota	desiatnik	13. p. pl.; 15. zem. pl.;	-	-	26.6.18 - 13.11.19 - boje na sibírskej magistráte;	25.2.19 - absolvoval zdravotnícky kurz v Čeljabinsku; 21.6. - povýšený na desiatnika; 15.6.20 - transport č. 22 Amerika I.;	čs. revolučná medaila a spojenecká medaila	22526	Sokol; transport č. 22 lof Amerika; zúčastnil sa odchodu z Ukrajiny, bojom proti sovietskym vojskám a ochrany sibírskej magistráty;
34	František	Opletal	2. rota	desiatnik	54. p. pl.; 12. zem. pl.; nastúpil na službu 15.3.1915 v Olomouci	-	-	30.12. - absolvoval bombometný kurz;	1.3.20 - povýšený na slobodníka; 15.6.20 - transport č. 22 Amerika I.; 3.1.21 - povýšený na desiatnika;	čs. revolučná medaila a spojenecká medaila	15650	Sokol; sociálny demokrat; opís výtrojta, ktorý si mohol nechať;
35	Jaroslav	Opletal	-	poručík	3. p. pl.; nastúpil v roku 1914 v Kroměříži	-	-	-	1.2.19 - povýšený na slobodníka; 1.3. - povýšený na čatára; 15.4. - povýšený na šikovateľa; 17.9. - povýšený na poručíka; 8.6.20 - evakuovaný transportom č. 21. transportom Titan-Oratava	-	35895	posledné zajatie: Semipalatinsk; rímskokatolík;
36	Jaroslav	Pegáč	11. rota	strelec	99. p. pl.; nastúpil 15.10.1915 v Znojne	nie	-	-	20.1.19 - poslaný na liečenie do Vladivostoku; 1.-4.3. - v nemocnici na Ruskom ostrove, suchý kašeľ, nočný pot; 22.11.19 - evakuácia;	čs. revolučná medaila, spojenecká medaila;	17223	transport č. 11 Italy; mal brata Josefa Pegáča, ktorý slúžil v 8. pluku, 5. roty; zúčastnil sa ústupu z Ukrajiny aj v boji so sovietmi;
37	Jan	Piša	2. guf. rota / náhradný prípor	čatár	6. zem. pluk; nastúpil 15.4.1915 v Kutnej Hore	-	13.10.17 - povýšený na slobodníka;	16.4. - povýšený na desiatnika	5.4.19 - vystúpil z rímskokatolíckej cirkvi; 1.5.20 - povýšený na čatára; 20.6.20 - evakuovaný;	čs. revolučná medaila, spojenecká medaila;	23734	bez vyznania; Sokol; transport č. 23 President Grand I.; znalosť ruštiny; oprávnený nosiť služby a medaily; zúčastnil sa boja na Bachmači; Sovietska a bojmi na západnom fronte;
38	Petr	Ptáček	1. guf. rota	strelec	13. zem. pluk;	-	-	29.6.18 - 26.5.19 - boje na sibírskej magistráte;	15.6.20 - vrátil sa do vlasti transportom č. 22 Amerika I.;	čs. revolučná medaila, spojenecká medaila,	58168	žiadol o legionárske potvrdenie a predĺženie uznanej doby legionárom;
39	Josef	Režňák	1. vozatajská rota	bez hodnosti	25. zem. pluk / 12. dragúnsky pluk;	-	-	-	1919 - aboslovaná zákopnícka škola v Jekaterinburgu; 8.11.19 - nezvestný; január 1920 - 9. pluk ho odmietol vziať;	-	71800	priznaná služba v légii od 17.18 do 31.12.19; Sokol; nebol evakuovaný; najprv nepriznaný charakter legionára; od armády sa samovoľne nevzdal a vrátil sa domov cez Turkestan, Moskvu, Petrohrad a Hamburg, domov prišiel 7.1.21. Maječin; stalo sa to zrejme preto, že 9. pluk pri ústupe odmietal prijať k sebe niektorých legionárov, v novembri bol prevzatý a nestihol svoj transport, ktorý mal mať s plukom, 4 noci prešiel v prázdnom vagóne, potom sa dal na cestu na západ; bol prevzatý v Irkutsku; zaujímavý príbeh, sám som najprv pochyboval o jeho pravosti; zúčastnil sa bojov proti sovietskym vojskám;
40	Václav	Seidler	3. rota / 11. rota	slobodník	93. p. pl.	-	28.6.17 - povýšený na slobodníka; po bilke pri Zborove;	15.9. - uznaný lekárskou komisiou neschopný v Čeljabinsku;	-	-	14245	v evakuácii sa nenachádza; neskôr evakuovaný "Legie II";

12. Ruskí legionári - Očenašek-Seidler - 2. časť

	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915-1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
41	Josef	Směkal	-	šikovateľ	54. p. pl.; nastúpil na službu 1.8.1914 v Olomouci	-	-	15.9. - povýšený na slobodníka; 15.11. - povýšený na desiatnika;	1.2.19 - povýšený na čatára; 1.8. - povýšený na šikovateľa; 21.1.20 - pochvala od štábu za svedomitnosť; 20.6.20 - evakuovaný transportom č. 23 President Grant I.; 8.7. - získal spojeneckú a čs. medailu; 21.9.19 - vyznamenaný rádom M.R.Štefánika "Sokol" a mečom; 6.2.20 - evakuovaný do vlasti transportom č. 14 Montleo(?); 8.3. - vyznamenaný vojnovým krížom;	čs. medaila, spojenecká medaila	50539	Sokol; znalosť ruštiny a nemčiny;
42	František	Sněšal	10. rota	slobodník	15. zem. pl.	-	28.12.17 - povýšený na slobodníka;	-	-	vojnový kríž	7819	zúčastnil sa odchodu z Ukrajiny, bojom proti sovietskym a obrane sibírskej magistráty;
43	Metoděj	Suchánek	2. rota	strelec	54. p. pl.; nastúpil na službu v Olomouci roku 1915;	-	-	-	14.8.20 - evakuovaný do vlasti transportom č. 20 Mont Vermon Amerika I.;	čs. revolučná medaila, spojenecká medaila;	30819	potvrdenie legionárom od 16.7.17 do 13.8.20; Sokol; zúčastnil sa odchodu z Ukrajiny, bojom proti sovietskym na sibíry a ochrany magistráty; znalosť ruštiny; má povolenie nosiť služby; boje o Vladivostok, Nižný Tagil, Salka, Kordon, Verok, Lok, Kúlikovo, ochrana sibírskej magistráty;
44	Josef	Šípula	5. rota	čatár	25. zem. pl.; na službu nastúpil 15.10.1915 v Brne;	-	15.10.17 - povýšený na slobodníka;	1.6. - povýšený na desiatnika; 14.12. - povýšený na čatára; 1918 - absolvoval poddostojnícku školu č. 6. pluku (2 mesiace)	12.6.19 - obdržal francúzsku medailu; 20.6.20 - evakuovaný transportom č. 23 Press Grand I.	bachmačská medaila; francúzska bojová medaila bronzová; čs. medaila; spojenecká medaila	25332	zúčastnil sa bojov v Nemcami na Bachmači
45	Josef	Vavroušek	5. rota	strelec	16. zem. pl.	áno, mnohonásobne ranený - ľavé rameno, pravé predlaktie, zlomené dve rebra vľavo, ľavé predkolenie	-	4.7. - ranený v boji na trati Berdanš - Kuzino, výbuch skladu	24.6.19 - evakuovaný do vlasti transportom č. 5 loďou Archer	-	10339	-
46	František	Žváček	2. sam. tech. rota	čatár	10. asp. batalion; nastúpil na službu 1.8.1914 v Přemysli	-	1.10.17 - povýšený na desiatnika	-	6.6. - 9.8.20 - evakuácia loďou Dollar z Kanady loďou Minekald(?)	čs. revolučná medaila, spojenecká medaila;	34276	sociálny demokrat; znalosť ruštiny a nemčiny; účastní sa vzatia mesta Vladivostoku;

13. Ruskí legionári - Směkal-Žváček - 2.časť

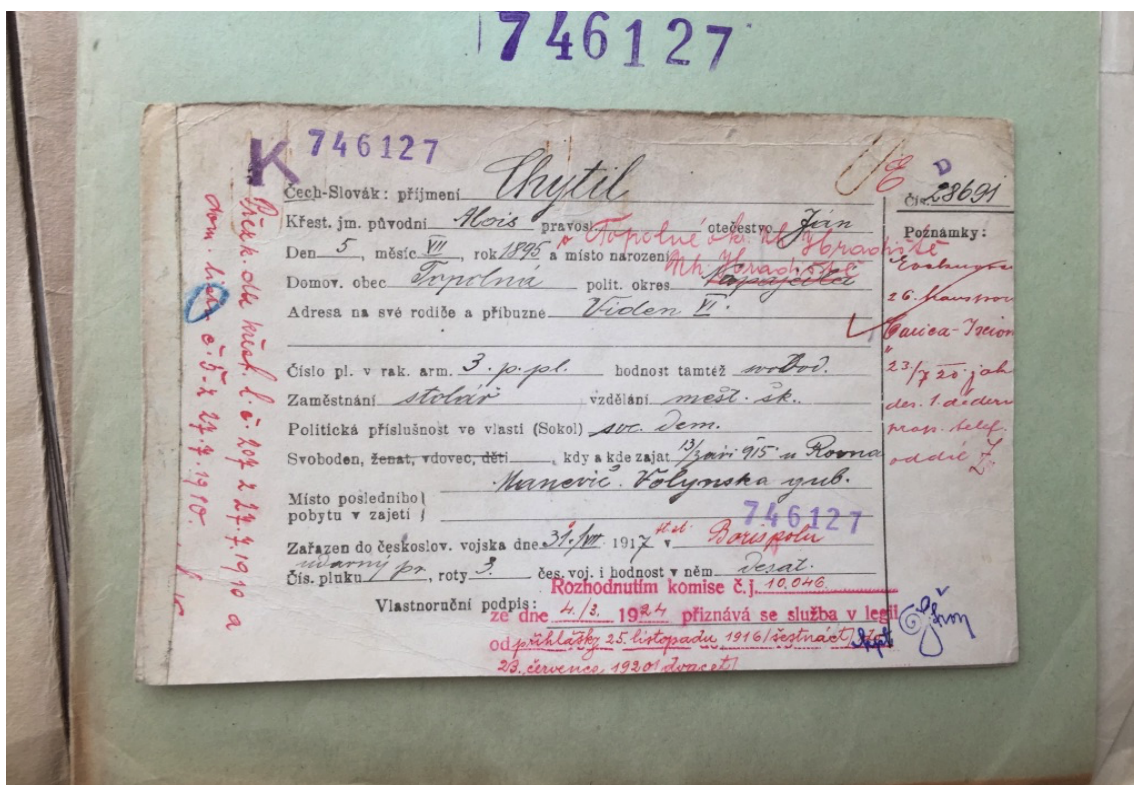
	meno	priezvisko	dátum	rok narodenia	miesto nar.	okr. nar.	bydlisko	okres	zamestnanie	dátum zajatia	miesto zajatia	zar. do légii	demobilizovaný	uznané roky	pluk
1	František	Morav	5.1	1895	Štarnov	Štamberk	Štarnov	Štamberk	prevádzkar	3.9.1915	Dubno	15.9.1917	27.9.1920	-	21. pluk
2	Antonín	Valenta	20.8.	1889	Rýdovice	Lanškroun	Postřelmov	Zábřeh	truhár	-	nebol zajatý	-	20.2.1920	8 r. 9 m.	Royal Engineers

14. Francúzsky a anglický legionár - Morav-Valenta - 2.časť

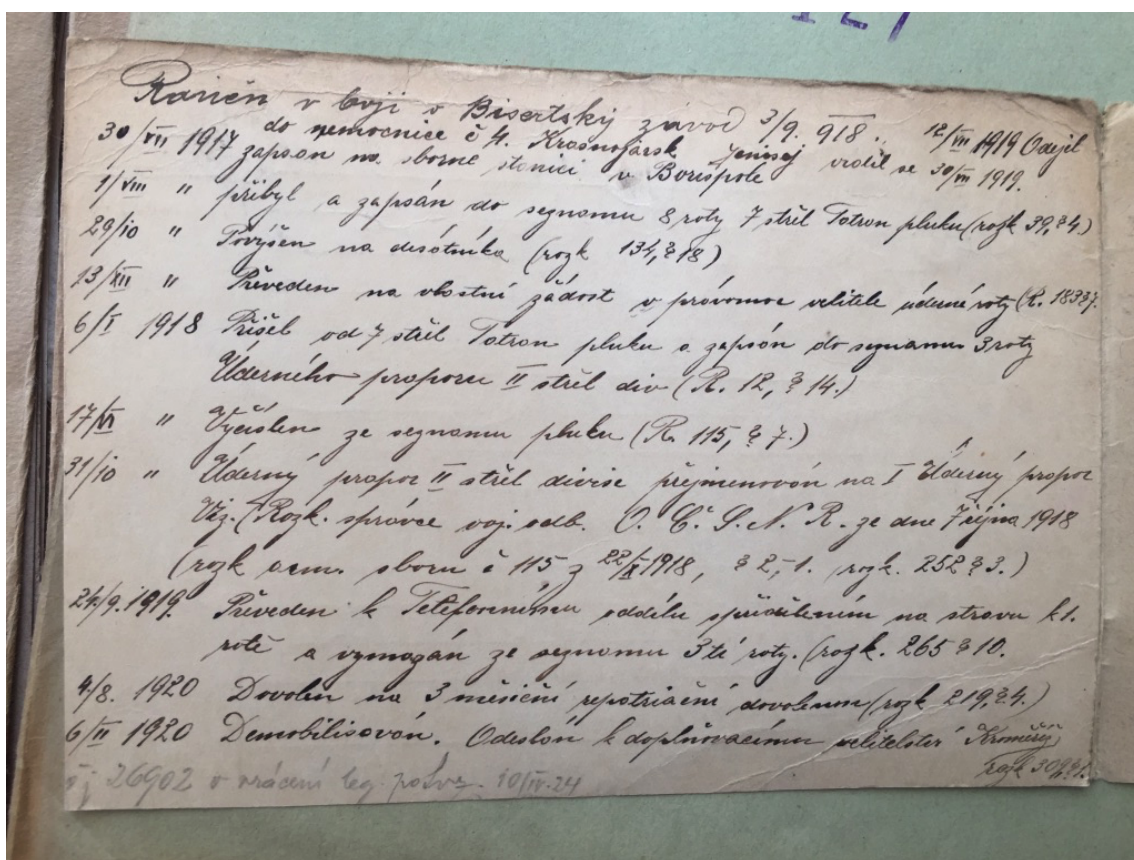
	meno	priezvisko	rota	hodnosť	v rak. vojsku	ranený	1915 - 1917	1918 - záznamy	1919-20 záznamy	stúb	vyznamenanie	číslo legionára	ostatné informácie
1	František	Morav	7. rota	pešiak	13. pl.; nastúpil do služby 15.3.1915	-	-	3.4. - zaradený do fr. légie	-	-	-	40270	všeobecná škola;
2	Antonín	Valenta	-	-	-	-	február 1917 - poslaný do Mezopotámie; 31.3.17 - zaradený do anglickej armády; 8.10. - odoslaný spolu s plukom do Indie;	-	-	-	žiadal o revolučnú medailu	53870	služba uznaná od 31.3.17 do 31.12.19; bol mu priznaný legionársky charakter; žiadal o legionársky preukaz, aby sa mohol pridať do legionárskeho spolku; do vlasti sa vrátil v máj 1924

15. Francúzsky a anglický legionár - Morav-Valenta - 2. časť

16. Legionářská karta Aloisa Chytila, předná strana. Zdroj: Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sběrka osobních karet legionářů, karta Aloisa Chytila.

17. Legionářská karta Aloisa Chytila, zadná strana. Zdroj: Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sběrka osobních karet legionářů, karta Aloisa Chytila.

7984

Velitelství II. kulometné roty
čs. pěšího pluku čis. 35.

Legie	francouzská
Italská	
Ruská	

Demobilizační záznam. *legionář*

I. Údaje všeobecné. *i. mate 7984*

Nynější vojenská hodnost <i>šéle</i>	Jméno a příjmení <i>Jašek František</i>
Pluk, oddíl atd. <i>2. rota kulom. čs. pěš. čis. 35</i>	Den a rok narození <i>1910 1894</i>
Příslušná domovská obec <i>Sm. Koprčice</i>	Příslušný politický okres, země <i>Olomouč</i>
Jest v legii od <i>1914 1918</i>	Obdržel v legii vyznamenání <i>medailon, medaila, a stupeň kapitána pr. guere</i>
Zda ženat či svobodn <i>provdan</i>	Civilní zaměstnání <i>robník</i>
Zda-li pozivají příslušníci rodu vyživovací příspěvky a kterou vyživovací komisi byly tyto přiznány	
Přesná adresa po propuštění (zem, politický okres, obec, ulice a číslo domu)	<i>Sm. Koprčice, Olomouč, Hovars</i>

II. Údaje o vojenském poměru v bývalé rak.-uherské armádě.

Kdy odveden kdy uznán u domobraněcké přehlídky za schopna	<i>1915</i>
Kde a kdy nastoupil ve válce službu	<i>1915 Olomouč</i>
Kterému pluku, oddílu, ústavu atd. byl po nastoupení vojenské služby ve válce přidělen	<i>54. pěší pluk</i>
Kterému pluku, oddílu, ústavu atd. náležel, než upadl do zajetí, neb než opustil rak.-uherskou armádu	<i>31. zář. pluk</i>
Jakou měl vojenskou hodnost	<i>šéle</i>

III. Poznámka.

v Olomouci dne *31/8* 19 *20*

Jmenovaný slyšaje, že kolejší údaje jsou správné

Janek Bentišek (podpis)

František Jašek (podpis)

IV.

1. Doplňovací okresní velitelství
2. Zeměbrannému doplňovacímu okresnímu velitelství
3. Domobraněckému okresnímu velitelství č.
4. 6. oddělení (legionářskému) předseda ministerstva národní obrany Praha-Hrad.

at 1, 2 neb 3 ku provedení demobilizace a propuštění podle ustanovení výnosu MNO. oddělení III. leg. č. 1. 1918 a 1919 a 4

dne

VELITEL PRÁPORU:
Madona MNO v Praze IOS na do
a zám. kpt. Skov
kap. Hlav

Olomouč
dne 31. srpence 1920
Velitel čs. pěšího pluku čis. 35
Doplukovník FRANTIŠEK VESELÝ
Fr. Veselý

18. Demobilizační záznam Františka Jaška. Zdroj: Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbirka Legionářských poslužných spisů, spis Františka Jaška.

Specchio riassuntivo delle spese di mantenimento.

Ragione delle spese	Periodo di tempo		Numero delle giornate di mantenimento	Importo		ANNOTAZIONI
	dal	al		Lire	Cent.	
Villo	1. XI	9/16				2.075 a giornata
quota riparazione	"	"				" 010 "
oggetti di corredo	"	"				" 010 "
quota indenn. com.	"	"				" 016 "
Soldo	"	"				" 045 "
Torrono	18-10-14	31-10-14	14			
Demonte	11-17	24-2-18	15			
Fossuno	25-2-18	26-3-18	19			
Oggetti di corredo						
Stivatore	1					
Scarpe	1					
Camice d'inverno	1					
Caratter	1 + 1					
Pezzo di pici	1 + 1					
Scarpe	1 (fat.)					
Spille di tela	1					
Pantaloni di tela	1					
Fossuno 2/10-17	18-50	10-11				60
2 camice lana, 2 mutande lana, 1 camicia	11-40 + 60	6				1-40
1 p. quanti, 3 p. palze, 2 p. cravatte, 1 fascetta	1-30	2-55				4-60
						2180
						945

Cecchino

Roma - Tip. Pambolista, Via Anacardi, 40

19. Záznam poskytnutého výstroja legionárovi Josefovi Barešovi. Zdroj: Vojenský ústřední archiv-Vojenský historický archiv Praha (VÚA-VHA), Sbíрка Legionářských poslužných spisů, spis Josefa Bareša.

ČESKOSLOVENSKÁ OBEC LEGIONÁŘSKÁ
ODBOR „SDRUŽENÍ LEGIONÁŘSKÝCH RODIN“ V ČESKOSLOVENSKÉ OBCI LEGIONÁŘSKÉ

KANCELÁŘ: PRAHA II, LEGEROVA 22
TELEFON 546-61, 521-65

ČLENSKÁ PŘIHLÁŠKA

1. Jméno křestní a rodné: *Jakob Vojtěch*

2. Povolání: *medik t. c. voják*

3. Přesná adresa: *Šternberk Ládvě č. 17*

4. Den, měsíc, rok a místo narození: *17 října 1925*

5. Školní vzdělání: *3 třídy obchodní Akademie*

6. Byl sám účasten některého odboje a kterého? *ne*

7. Rodinný poměr k členu ČsOL (t. j. legionáři, dobrovolci, domobranci, zahraničnímu vojákovi druhého odboje) – syn, dcera, manželka atd.: *syn*

8. U vdovy: jména a věk nezaopatřených dětí:

9. Data člena ČsOL, jehož je přihlašující se rodinným příslušníkem: *15/10 1890*

a) Jméno křestní a jméno rodné: *Jakob Jan*

b) Přesná adresa (je-li mrtev, adresa jeho posledního bydliště):

c) Je-li mrtev, příčiny jeho smrti (padl, popraven): kdy a kde?

d) Kdy a kde je neb byl členem ČsOL? *Šternberk*

20. Členská přihláška Vojtěcha Jahna, syna legionára Jana Jahna. Na zadnej strane sa nachádza sľub citovaný v jadre práce. Zdroj: Státní okresní archiv Olomouc, značka Š 6-53, fond Svaz protifašistických bojovníků - okresní výbor Šternberk, karton 1, členská přihláška Vojtěcha Jahna.